

Raadsvergadering.....	3
1. Opening en mededelingen.....	3
2. Vaststellen agenda.....	3
3. Benoemingen.....	4
Installatie van Olivier van Schagen als raadslid voor Student&Stad.....	4
Installatie van Peter Swart als raadslid voor GroenLinks.....	4
Benoeming van Justin Uitendaal als woordvoerder voor Student&Stad.....	5
4. Initiatiefvoorstellen.....	5
5. Conform stukken.....	5
a. Evaluatie en nacalculatie uitvoeringsprogramma brandveilig gebruik gemeentelijke gebouwen.....	6
b. Kredietaanvraag realisatie boothuis Havenwezen.....	6
c. Vernieuwing winkelcentrum Lewenborg.....	6
d. Opheffen geheimhouding 2024.....	6
e. Verordening op de fractievergoeding 2024.....	6
f. Verordening rechtspositie raadsleden en fractiewoordvoerders 2024.....	6
g. Instellen Gemeenschappelijke Regeling ter bevordering van de democratische verankering van raden en staten bij de implementatie en uitvoering Nij Begun.....	6
h. Aanvullend krediet Beweegplek Mikkelfhorst.....	6
i. Financiële Verordening gemeente Groningen 2023 (actualisatie).....	6
j. Nieuw voorstel uitvoering motie Dierenartskosten.....	6
k. Adviescommissie voor de Sport, benoemen leden.....	7
l. Verordening op de heffing en invordering van brug- en havengeld 2024.....	7
m. Benoeming leden begeleidingscommissie aardbevingsdossier.....	7
5a. Motie vreemd gaswinning.....	7
M12: Geen uitstel sluiten gaskraan.....	7
6. Besprekstukken.....	10
a. Parkeerconcept De Suikerzijde, deelgebied Noord, fase 1, 2024.....	10
M09: De eerste auto van een bewoner.....	10
M10: Beperk tarief betaald parkeren.....	10
b. Uitvoeringsprogramma armoede 2024-2026.....	16
M07: Monitoren aanpak armoede en schulden.....	16
M08: Onderzoek mogelijkheden differentiëren individuele inkomenstoeslag.....	16
c. Woonwagen- en woonwagenstandplaatsenbeleid.....	30

M11: Woonwagenstandplaatsen.....	30
7. Afscheid.....	35
18:15 uur Afscheid Hans Sietsma (GroenLinks).....	35
8. Moties vreemd aan de orde van de dag.....	39
Motie n.a.v. collegebrief: Agenda Landelijk gebied.....	40
M01: Landelijk gebied Groningen Meer dan een (gouden) rand.....	40
M03: Geen gemeentelijke winkel.....	40
M04: Onrealistische en overbodige agenda Landelijk gebied.....	40
Motie n.a.v. agendapunt waterrandvilla d.d Politieke Woensdag 13 maar 2024.....	47
M02: Geen miljonairswoningen voor de deur.....	47
Motie Queer Year en Roze Zaterdag.....	52
M05: Alle Kleuren van de Regenboog.....	52
Motie n.a.v. collegebrief evaluatie venstertijdengebied & implementatie zero-emissiezone.....	61
M06: Lokale ontheffing voor de Groningse markt.....	61
9. Sluiting.....	67

GEMEENTERAAD VAN WOENSDAG 3 APRIL 2024 16.30 UUR

Voorzitter: K. Schuiling (burgemeester)

Namens de raad: J. van Hoorn (GroenLinks), F. Folkerts (GroenLinks), E. Hillekens (GroenLinks), R. Lagestee (GroenLinks), S. Middelhuis (GroenLinks), C. Nieuwenhout (GroenLinks), P. Swart (GroenLinks), T. van de Vendel (GroenLinks), H. Sietsma (GroenLinks), J. van Veen (PvdA), R. Gierkink (PvdA), I. Huitema (PvdA), R. Pestman (PvdA), J. Scoop (PvdA), R. Tjepkema (PvdA), J. Lo-A-Njoe (D66), M. Gietema (D66), A. Poelstra-Bos (D66), W. Pechler (PvdD), J. Bosma (PvdD), B. Hekkema (PvdD), T. van Zoelen (PvdD), A. Sijbolts (Stadspartij 100%), N. Hilboesen (Stadspartij 100%), Y. Menger (Stadspartij 100%), M. Sloot (Stadspartij 100%), D. Brandenburg (SP), J. Huisman (SP), F. Mertens (SP), H. de Waard (SP), I. Jacobs-Setz (VVD), E. Akkerman (VVD), R. Heiner (VVD), D. Swets (Student&Stad), O. van Schagen (S&S), P. Vermerris (Student&Stad), P. Rebergen (ChristenUnie), L. Dwarshuis (ChristenUnie), J. de Haan (CDA), E. Armut (CDA), L. van der Laan (PvhN), E. Bernabela (PvhN), K. Blauw (PVV)

Namens het college: C. Bloemhoff (wethouder), K. de Wrede (wethouder), E. Eikenaar (wethouder), I. Jongman (wethouder), P. Broeksma (wethouder), R. van Niejenhuis (wethouder), M. Molema (wethouder)

Namens de griffie: J. Spier

Raadsvergadering

1. Opening en mededelingen

00:17:27

Voorzitter: Hartelijk welkom in de raadsvergadering. Wij gaan de vergadering met gezwinde pas door, hoop ik. U ook, maar vooral natuurlijk de familie van Hans Sietsma op de tribune, die zich langzaam voorbereidt op de terugkomst van Hans in de familie. Altijd mooi natuurlijk. Afwezig met bericht zijn wethouder Wijnja, Jan Visser en Tom Rustebiel. Het afscheid van Hans Sietsma plannen we zo rond kwart over zes. Ik ga een beetje kijken hoe we met de agenda varen en dan zullen we dat gaan doen. Dat is ook de mogelijkheid voor eenieder om afscheid te nemen van het vertrekkend raadslid en om de nieuw intredende raadsleden welkom te heten. Dat vage D66-lid, moet ik daar al wat over zeggen of het komt? Wat vindt u?

00:18:53

De heer Lo-A-Njoe (D66): Nu, ik wil misschien wat anders toevoegen. Maria Martinez Doubiani is vanavond ook niet aanwezig, want zij is een tentamen aan het maken.

00:19:01

Voorzitter: Het zou toch afhangen van de uitslag of ze hier komt of niet?

00:19:06

De heer Lo-A-Njoe (D66): Er zijn vijftien werkdagen voor om het na te kijken, weet ik als docent.

00:19:11

Voorzitter: We zullen haar in ieder geval, als ze wel komt, van harte welkom heten. Als ze niet komt, dan zullen we aan haar denken.

2. Vaststellen agenda

00:19:21

Voorzitter: We zijn bij Vaststelling van de agenda. Er komt straks een kleine wijziging in vanwege de actualiteit, maar het raadsvoorstel 'Benoeming leden van de begeleidingscommissie aardbevingsdossier' hebben we toegevoegd onder m. aan de conformstukken. Dat hebben we net in het presidium besproken. Dit was een wat late toezending, maar iedereen begrijpt wat de achtergrond daarvan is. U was al goed voorbereid en het presidium was daarmee akkoord. Kunt u daarmee de agenda vaststellen?

00:20:00

Voorzitter: Oké. Waar we een klein beetje afwijken is de motie vreemd. Die gaat over de gaswinning vanwege de actualiteit van gisteravond. Ik laat even aan u hoe u daarmee om wil gaan. De gedachte was om die na de vaststelling van de conformstukken te doen, dus voor de bespreekstukken. Dan komen alle andere moties vreemd, zoals gebruikelijk, helemaal aan het eind van de vergadering. Kunnen we de agenda zo vaststellen?

00:20:36

Voorzitter: Dat is het geval.

3. Benoemingen

- *Installatie van Olivier van Schagen als raadslid voor Student&Stad*
- *Installatie van Peter Swart als raadslid voor GroenLinks*

Voorzitter: Dan zijn we bij de benoemingen. Ik geef graag het woord aan mevrouw Sloot als voorzitter van de commissie voor het onderzoek van de geloofsbrieven ten behoeve van de installatie van Olivier van Schagen en Peter Swart als lid van de raad. Mevrouw Sloot.

00:20:56

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Voorzitter, dank u wel. De commissie uit de gemeenteraad van Groningen heeft de benodigde stukken ontvangen van de heer Olivier van Schagen wonende in de gemeente Groningen. Olivier van Schagen is bij besluit van drie april 2024 benoemd tot lid van de gemeenteraad van Groningen en heeft deze benoeming aanvaardt. De commissie rapporteert de raad dat zij de documenten heeft onderzocht en in orde bevonden. Gebleken is dat benoemde aan de in de Gemeentewet gestelde eisen voldoet. De commissie adviseert daarom tot toelating van Olivier van Schagen als lid van de gemeenteraad.

00:21:35

Voorzitter: Dank u zeer. Dan een oude bekende.

00:21:38

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): De commissie uit de gemeenteraad van Groningen heeft de benodigde stukken ontvangen van de heer Peter Swart, wonende in de gemeente Groningen. Peter Swart is bij besluit van 27 maart 2024 benoemd tot lid van de gemeenteraad van Groningen en hij heeft deze benoeming aanvaardt. De commissie rapporteert de raad dat zij de documenten heeft onderzocht en in orde bevonden. Gebleken is dat benoemde aan de in de Gemeentewet gestelde eisen voldoet. De commissie adviseert daarom tot toelating van Peter Swart als lid van de gemeenteraad.

00:22:12

Voorzitter: Dank u zeer. Ik nodig Olivier van Schagen en Peter Swart uit om in het midden te komen staan. We doen straks Justin apart. Zoals bekend, het is jullie feestje, dus iedereen die foto's wil maken, doet dat op zijn of haar wijze.

00:22:45

Voorzitter: Ik lees de tekst langzaam voor, zodat het fototoestel goed kan worden ingezet. Ik verzoek jullie om mij afzonderlijk na te zeggen.

00:22:59

Voorzitter: Ik verklaar dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het gemeentebestuur naar eer en geweten zal vervullen. Peter Swart, ik verzoek je mij na te zeggen: dat verklaar en beloof ik.

00:23:40

De heer Swart (GroenLinks): Dat verklaar en beloof ik.

00:23:42

Voorzitter: Olivier.

00:23:42

De heer Van Schagen (Student en Stad): Dat verklaar en beloof ik.

00:23:45

Voorzitter: Van harte gefeliciteerd.

00:23:46

Zaal: [applaus]

- *Benoeming van Justin Uitendaal als woordvoerder voor Student&Stad*

00:23:55

Voorzitter: Dan mag ik ook Justin uitnodigen.

00:24:11

Voorzitter: Justin Uitendaal wordt woordvoerder. Ik verzoek u te gaan staan. Hij wordt woordvoerder voor Student en Stad. Van harte welkom.

00:24:23

Voorzitter: Ik verklaar, dat ik om tot fractiewoordvoerder benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als fractiewoordvoerder naar eer en geweten zal vervullen. Ik verzoek u mij na te zeggen: dat verklaar en beloof ik.

00:25:00

De heer Uitendaal (Student en Stad): Dat verklaar en beloof ik.

00:25:01

Voorzitter: Van harte gefeliciteerd en veel succes.

00:25:03

Zaal: [applaus]

4. Initiatiefvoorstellen.

00:25:24

Voorzitter: Dan zijn we aanbeland bij agendapunt vier. Dat waren de initiatiefvoorstellen, maar dit keer niet.

5. Conform stukken

Voorzitter: Dus gaan we naar agendapunt vijf. Dat zijn de conformstukken. Mocht u een stemverklaring hebben bij één van de punten, dan hoor ik dat.

a. Evaluatie en nacalculatie uitvoeringsprogramma brandveilig gebruik gemeentelijke gebouwen

00:25:49

Voorzitter: Vijf a: Evaluatie en nacalculatie van het Uitvoeringsprogramma brandveilig gebruik gemeentelijke gebouwen. Aanvaard.

b. Kredietaanvraag realisatie boothuis Havenwezen

00:25:58

Voorzitter: Vijf b: Kredietaanvraag realisatie boothuis Havenwezen.

c. Vernieuwing winkelcentrum Lewenburg

00:26:05

Voorzitter: Vijf c: Vernieuwing van het winkelcentrum Lewenburg.

d. Opheffen geheimhouding 2024

00:26:12

Voorzitter: Vijf d: Opheffen geheimhouding 2024.

e. Verordening op de fractievergoeding 2024

00:26:15

Voorzitter: Vijf e: Verordening op de fractievergoeding 2024.

f. Verordening rechtspositie raadsleden en fractiewoordvoerders 2024

00:26:22

Voorzitter: Vijf f: Verordening rechtspositie raadsleden en fractiewoordvoerders 2024.

g. Instellen Gemeenschappelijke Regeling ter bevordering van de democratische verankering van raden en staten bij de implementatie en uitvoering Nij Begun

00:26:31

Voorzitter: Vijf g: Instellen Gemeenschappelijke Regeling ter bevordering van de democratische verankering van raden en staten bij de implementatie en uitvoering van Nij Begun.

h. Aanvullend krediet Beweegplek Mikkelfhorst

00:26:48

Voorzitter: Vijf h: Aanvullend krediet Beweegplek Mikkelfhorst.

i. Financiële Verordening gemeente Groningen 2023 (actualisatie)

00:26:53

Voorzitter: Vijf i: Financiële Verordening gemeente Groningen 2023, de actualisatie daarvan.

j. Nieuw voorstel uitvoering motie Dierenartskosten

00:27:02

Voorzitter: Vijf j: Nieuw voorstel uitvoering motie dierenartskosten. Een stemverklaring van de PVV.

00:27:16

Mevrouw Blauw (PVV): Dank u, Voorzitter. Wij zijn niet tegen. Wij vinden dit voorstel vooral een beetje symptoombestrijding en dan is het einde zoek. Er zijn natuurlijk hele schrijnende gevallen, maar daar is vaak meer aan de hand dan dat ze bijvoorbeeld door baanverlies niet voor huisdieren kunnen zorgen. Dat is een

vicieuze cirkel. Wij vinden niet dat de overheid of de belastingbetaler voor een ander zijn huisdier moet zorgen. Je weet dat het hebben van huisdieren dierenartskosten met zich meebrengt. Het is ook oneerlijk, als je net geen minima bent, dat je het allemaal zelf moet ophoesten.

00:27:48

Voorzitter: De VVD.

00:27:50

Mevrouw Akkerman (VVD): De VVD-fractie is ook tegen dit voorstel. Wij vinden de zorgkosten voor een huisdier niet de verantwoordelijkheid van de gemeente, maar van mensen zelf.

00:27:58

Voorzitter: Het CDA.

00:27:59

Mevrouw Armut (CDA): Wij sluiten ons aan bij de stemverklaring van de VVD.

00:28:03

Voorzitter: Anderen nog?

00:28:04

Voorzitter: Dan is het voorstel aanvaard met die opmerkingen.

k. Adviescommissie voor de Sport, benoemen leden

00:28:07

Voorzitter: Vijf k: Adviescommissie voor de sport, benoemen van leden. Aanvaard.

l. Verordening op de heffing en invordering van brug- en havengeld 2024

00:28:17

Voorzitter: Vijf l: Verordening op de heffing en invordering van brug- en havengeld 2024.

m. Benoeming leden begeleidingscommissie aardbevingsdossier

00:28:27

Voorzitter: Tot slot vijf m: Benoeming van leden van de begeleidingscommissie aardbevingsdossier. Geen stemverklaring meer. Dan is ook dat aanvaard.

5a. Motie vreemd gaswinning

- M12: Geen uitstel sluiten gaskraan

00:28:38

Voorzitter: Zoals aangekondigd, is er door een aantal fracties een motie ingediend over de gaswinning. Het leek ons raadzaam om daarmee te beginnen. Kan ik het woord aan mevrouw Armut geven?

00:29:08

Mevrouw Armut (CDA): Dank, Voorzitter. De parlementaire enquêtecommissie was duidelijk: "De belangen van Groningers zijn structureel genegeerd bij de aardgaswinning in Groningen en de gevolgen hiervan waren rampzalig". Zo luidde de hoofdconclusie van de commissie. De enquêtecommissie beschreef wat Groningers al jaren weten en voelen en waar Groningers al jaren onder leden, namelijk dat Nederland een ereschuld heeft aan de Groningers. Het kabinet nam de

aanbevelingen over en enkele weken geleden ging de Tweede Kamer bijna unaniem akkoord met het definitief sluiten van de gaskraan; een belofte aan de gedupeerden. Belofte maakt schuld. Nu, enkele weken later, leken de Eerste Kamerfracties van de BBB, VVD, PVV, JA21 en 50PLUS het argument, waarmee de belangen van Groningers jarenlang structureel zijn genegeerd, opnieuw uit de kast te trekken om het besluit over het sluiten van de gaskraan opnieuw uit te stellen. Hoewel sommige van deze fracties intussen alweer hebben gezegd wel de wet te willen behandelen, laat dit nog maar eens zien hoe belangrijk zorgvuldig en nauwkeurig handelen zijn in dit dossier.

00:30:17

Mevrouw Armut (CDA): Jarenlang en nog steeds hebben gezinnen dag in dag uit te maken met de gevolgen van de gaswinning. Jarenlang wachten bewoners op een versterkingsadvies in onzekerheid over hoe veilig ze zijn in hun eigen huis. Jarenlang vechten gedupeerden tegen dit onrecht. Er moet nog veel gebeuren om dit vertrouwen te herstellen en scheuren fysiek en emotioneel te helen. Het sluiten van de gaskraan is een belangrijke eerste stap op een nog lang en hobbelig pad. Dat was de belofte aan mensen die al te vaak in hun vertrouwen zijn geschaad. Om te voorkomen dat er nog meer onrust ontstaat en het vertrouwen dat al laag is nog verder daalt, moet de gaskraan dicht. Uitstel hiervan mag geen optie zijn. Wij roepen daarom met bijna de gehele raad op om de gaskraan zo snel mogelijk definitief te sluiten en zo de morele plicht tegenover de Groningers te vervullen. We vragen het college de noodzaak hiervan over te brengen aan de Eerste Kamer. Dank u wel.

00:31:15

Voorzitter: Dank u zeer. Heeft u daarmee de woordvoering van alle ondertekenaars voor uw rekening genomen? Is er behoefte om nog een toelichting van de kant van de VVD of PVV te geven? VVD.

00:31:31

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Ja, wat mij betreft een stemverklaring. Gisteravond ontplofte mijn telefoon bijna van alle berichten op social-media en op de nieuwssites dat de VVD uitstel wil van sluiting van het Groninger gasveld. U kunt zich voorstellen, ik schrok en was not amused, net als de rest van mijn fractie. Wij zijn voor sluiting van het Groningenveld. Dat standpunt wordt breed binnen de VVD gedeeld, laat daar vooral geen twijfel over bestaan. Bij onze inwoners zijn terecht zorgen en heerst terecht wantrouwen over hoe de afgelopen decennia met de Groningers is omgegaan. Dat hebben we allemaal kunnen lezen in het rapport 'Groningers boven gas'. Wij zijn dan ook blij dat we daarover geen discussie hebben en met elkaar aan de slag gaan om nieuw perspectief terug te brengen in onze provincie met het programma Nij Begun.

00:32:12

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Voor mijn fractie is van het allergrootste belang, dat we de rust bewaren en niet hijgerig en hyper reageren, wat nu wel in onze chambre de réflexion gebeurt. Het blijkt dat de meerderheid van de fracties in de Eerste Kamer aanvullende vragen heeft gesteld, onder andere rondom levenszekerheid. Het frame wat er door diverse volksvertegenwoordigers wordt gelegd, dat de sluiting van het Groninger gasveld ter discussie staat en dat met de vraag over leveringszekerheid wordt bedoeld dat het Groninger gasveld open moet blijven, is onjuist en doet mijns

inziens geen recht aan wat er in de Eerste Kamer gebeurt. Het is belangrijk dat we in- en uitademen en dan tot tien tellen in plaats van populistisch vanuit de heup te schieten. Dat doet geen recht aan onze inwoners, geen recht aan de volksvertegenwoordigers en komt het vertrouwen in de politiek in de volle breedte niet ten goede. Wat ons betreft, staat de sluiting van het Groninger gasveld niet ter discussie en ik heb goede hoop dat onze fractie in de Eerste Kamer er ook zo over denkt. Mijn fractie zal tegen deze motie stemmen, omdat de motie niet bijdraagt aan welke oplossing dan ook voor de Groningers en wat ons betreft dus niet op zijn plaats is. Dank u wel.

00:33:19

Voorzitter: PVV.

00:33:23

Mevrouw Blauw (PVV): Wij kunnen ons volledig aansluiten bij de woorden van de VVD. De Tweede Kamer controleren is de taak van de Eerste Kamer. Niet meer en niets minder. De procedure in de Eerste Kamer wordt hier gevolgd: vragenronde, dan het plenaire debat en daarna stemming. Het standpunt van de PVV verandert niet. Wij willen de gaswinning in het Groningenveld sluiten. Tweede Kamer en Eerste Kamer gaan hier zorgvuldig te werk. Deze motie is voorbarig en overbodig. Uitstellen of afstel is totaal niet aan de orde. Wij zullen ook tegen deze motie stemmen.

00:33:51

Voorzitter: Preadvies van het college.

00:33:54

Mevrouw Jongman: Dank u wel, Voorzitter. Ook mijn e-mail, Twitter en van alles en nog wat ontplofte gisterenavond over wat er gaande was op de socials en ook op de persoonlijke lijnen. Vandaag staat alles in een ander licht door wat er geopperd is, maar wat er gisteravond gebeurde, is wel heel erg...

00:34:16

Mevrouw Jongman: Er zijn een aantal mensen best wel geschokt door wat er gebeurd is. Die handelwijze, hoe het gisteravond gepresenteerd is, heeft in ieder geval niet bijgedragen aan duidelijkheid voor de Groningers. Op dit moment wordt er in regionaal verband gewerkt aan een reactie in de geest van het verzoek aan het college, zoals u ook in de motie verwoord heeft. Dat doen we niet als gemeente solitair, maar dat doen we met al die andere gemeenten gezamenlijk, zodat we echt dat statement kunnen maken. Ook gezien wat er vandaag gebeurd is, zullen we misschien iets andere bewoordingen kiezen, maar de boodschap van de noodzaak van een snelle en definitieve sluiting van het gasveld zullen we zeker overbrengen.

00:34:59

Mevrouw Jongman: Het is misschien goed om even toe te voegen wat gisteravond de emotie was. Ik heb aangegeven: als je in het debat leidend laat zijn, dat leveringszekerheid belangrijker is dan de toekomstzekerheid van de Groningers, dan heb je het nog niet helemaal begrepen. Iedereen die het nog niet begrepen heeft, heb ik uitgenodigd om hier te kunnen zien, horen en voelen wat dit voor de inwoners betekent. Wij staan helemaal achter de strekking van de motie en zullen dat in gezamenlijkheid ook zeker aan de Eerste Kamer overbrengen.

00:35:32

Voorzitter: Dank u zeer. Dan stel ik voor om over te gaan tot stemming, tenzij iemand nog iets wil toelichten. Nee? Dan open ik de stemming over deze motie.

00:35:54

Voorzitter: De motie is aanvaard en het zal onder de aandacht worden gebracht zoals gevraagd.

6. Bespreekstukken

a. Parkeerconcept De Suikerzijde, deelgebied Noord, fase 1, 2024

- *M09: De eerste auto van een bewoner*
- *M10: Beperk tarief betaald parkeren*

00:36:00

Voorzitter: Dan zijn we bij de bespreekstukken. We hebben daar net in het presidium even over gesproken. In de eerste plaats is dat het stuk over het parkeerconcept De Suikerzijde voor het deelgebied Noord. Er is een tweetal moties op dat punt ingediend. Die zullen uiteraard door de indieners worden toegelicht en maken dan ook onderdeel uit van de beraadslaging. De bedoeling is niet dat we de commissiebehandeling helemaal gaan herhalen, maar het staat u uiteraard wel vrij om in uw beschouwing over de moties ook nog wat andere opmerkingen te maken over het parkeerconcept. Daarmee hoop ik recht gedaan te hebben aan het gesprek wat we net in het presidium hebben gehad.

00:36:52

Voorzitter: Ik ga over naar de motie onder negen, M 09. Die is van het CDA, VVD, Partij voor het Noorden en nog een aantal partijen. Gaat u gang.

00:37:04

Mevrouw Armut (CDA): Dank, Voorzitter. Ik ga ze niet echt toelichten, maar ik zal vertellen waarom. Als mensen deze motie lezen, denken ze misschien dat mijn laptop halverwege uitviel of zo. Ze zijn zo kort, omdat ik me heb beperkt tot echt alleen de verzoekpunten om de geheimhouding te waarborgen. Ik hoop dat ons standpunt hierin en onze overweging om deze moties op te stellen goed genoeg zijn overgebracht door mijn fractiegenoot de heer Van Jaarsveld tijdens de geheime sessie hierover. Daar wil ik het bij laten, in ieder geval tijdens deze raadsvergadering. Dank u wel, Voorzitter.

00:37:39

Voorzitter: Dank u zeer. Zijn er nog anderen van de indieners die hier graag nog een toelichting op zouden willen geven? Ik zie de VVD.

00:37:49

De heer Heiner (VVD): Dank, Voorzitter. De VVD is van mening dat het een naïeve gedachte is dat iedereen de auto weg doet. Mensen zijn afhankelijk van de auto en zullen dat ook blijven, omdat er op vele trajecten geen betere alternatieven zijn. Daarom is de VVD van mening dat er per individu naar autobezit gekeken moet worden en niet per huishouden. Daarnaast zouden wat ons betreft de tarieven zo laag mogelijk moeten zijn. Anders is het voor de thuiszorgmedewerker, de aannemer of de leraar niet te betalen, terwijl juist deze beroepen afhankelijk zijn van de auto.

Juist deze hardwerkende mensen verdienen wat de VVD betreft ook in Groningen een plek.

00:38:28

Voorzitter: Dank u zeer. Nog anderen? Gaat u gang, mevrouw Sloot.

00:38:32

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Voorzitter, dank u wel. Allereerst dankt mijn partij het CDA voor het ontwerpen van deze moties. Het was lastig. Ik wil daarbij ook nog benadrukken dat het voor ons zo langzamerhand ontzettend lastig wordt. We weten bijna niet meer wat we wel en niet mogen zeggen, omdat er zoveel geheime stukken onder dit raadsvoorstel liggen. Dat maakt het lastig. Niet alleen voor ons, maar dat maakt het ook lastig voor de mensen voor wie wij hier zitten. Wij moeten uitleggen, waarom wij een bepaalde keuze voor iets maken en dat wordt steeds lastiger op het moment dat je dat niet kunt doen. Voor de rest sluit ik me aan bij de woorden van de VVD.

00:39:15

Voorzitter: Toch even voor alle helderheid. Soms verklaren wij stukken geheim, omdat ze ook te maken hebben met onderhandelingen die we nog hebben te voeren of over grondexploitatie gaan. Dat zijn ook belangen van de gemeente. Wij begrijpen uw standpunt, wat u zojuist verwoord, maar we hebben ook afgesproken dat we daar nog een keer een sessie aan wijden. Anders komt er een beeld dat hier allemaal stukken geheim worden gehouden. Ik begrijp uw opmerking, maar we hebben er afspraken over gemaakt in de hele raad. Dan kijk ik even naar de andere indieners of die nog willen toelichten. Nee? Dan kunnen we...

00:39:55

Voorzitter: Ja, en u gaat er zelfs een maidenspeech aan wijden, geloof ik. Dat doen we vanaf het kathedr.

00:40:48

De heer Van Schagen (Student en Stad): Dank u wel, Voorzitter. Even voor de duidelijkheid, wij zijn geen mede-indiener, maar ik heb wel een woordvoering over dit raadsvoorstel en de moties. Misschien iets makkelijker...

00:41:08

De heer Van Schagen (Student en Stad): Excuus. Allereerst vinden wij het goed dat parkeren niet langer in het openbaar gebied wordt opgelost om zo ruimte en kwaliteit te winnen. Ook zorgt dit er natuurlijk voor dat men sneller de fiets pakt dan de auto. We hopen daarnaast dat commerciële garages en mogelijk ook de buurtstallingen een ware hubfunctie zullen vervullen met genoeg ruimte voor fietsen, deelmobiliteit, pakketbezorging et cetera. Aangezien dit in een later stadium zeker nog besloten wordt, lijkt het ons overbodig om hier nu verder op in te gaan. Betreffende de moties. Eerst de motie 'Beperk tarief betaald parkeren'. Wij vinden net als het CDA dat de tarieven van het parkeren op het maaiveld niet te veel in prijs zouden moeten verschillen met parkeren in de derde schil. Wij vinden de motie echter wat voorbarig, omdat de tarieven voor parkeren op het maaiveld nog helemaal niet duidelijk zijn. Misschien wil de wethouder dat de tarieven voor betaald parkeren onder de prijs van de derde schil komen en roept het CDA nu op om de prijs vast te stellen op de prijs van de derde schil. Wij zullen daarom tegen deze motie stemmen.

00:42:20

De heer Van Schagen (Student en Stad): Betreffende de motie 'De eerste auto van een bewoner'. Wij zullen ook tegen deze motie stemmen. Wat ons betreft is een tweede auto voor veel huishoudens namelijk overbodig in Groningen. Zeker in een wijk als de Suikerzijde, waar goede Ov-verbindingen zijn en voordat mensen er überhaupt komen wonen, al duidelijk is dat het een autoluwe wijk gaat worden. Als een huishouden dan toch graag een tweede auto zou willen, dan kunnen ze prima terecht in de commerciële parkeergarage.

00:42:49

De heer Van Schagen (Student en Stad): Goed, laat u mij toe om dit raadsvoorstel eventjes naast mij te parkeren, zodat ik u allen iets kan vertellen over mijzelf en waarom ik hier nu sta.

00:43:01

De heer Van Schagen (Student en Stad): Voorzitter, uit onderzoek is gebleken dat jongeren steeds minder binding voelen met de lokale politiek. Zo ging tijdens de afgelopen gemeenteraadsverkiezingen in 2022 nog slechts 43 procent van de jongeren naar de stembus. Deze trend komt voort uit twee zaken: een gebrek aan vertrouwen en een gebrek aan interesse in de lokale politiek. Ze voelen zich immers nog steeds nauwelijks betrokken en hebben vaak geen idee wat de gemeenteraad allemaal doet. Dit baart mij zorgen. Geloof me, ik was vroeger ook zo. Vroeger is op mijn leeftijd nog niet heel lang geleden. Op advies van mijn pa ben ik wel eens naar een open dag van de studie Bestuurskunde geweest met mijn moeder. Zij zit trouwens daar. Toen bleek, dat negen van de tien studenten Bestuurskunde uiteindelijk werkzaam wordt bij de gemeente, besloot ik al snel dat het niets voor mij was.

00:44:07

De heer Van Schagen (Student en Stad): Toch ironisch, hoe ik hier nu, vijf jaar later, op terugblik. Wat wist ik eigenlijk van de gemeente? Ik wist dat ik er eens in de vijf jaar heen moest om mijn paspoort te verlengen en eens in de vier jaar hing ons dorp vol met borden met witte oude mannen. Veel verder dan dat kwam ik niet. Laat staan, dat ik wist voor wat voor keuzen een gemeenteraad soms kan staan. We zagen het vorige vergadering nog, toen het uniform van onze boa's besproken werd. Best gek, dat ik als inwoner zo onwetend kon zijn over een organisatie vol met mensen die zich dag in dag inzetten voor mijn omgeving. Als ik hier op terugkijk, schaam ik mij daar ook een beetje voor. U zult zich vast afvragen: hoe is die snotneus dan toch hier terechtgekomen?

00:44:57

De heer Van Schagen (Student en Stad): Daar kan ik maar één antwoord op geven, want dat is iets wat Groningen voor mij gedaan heeft. Sinds ik ben gaan wonen op de Paterswoldseweg is er een hoop veranderd in mijn leven. De afgelopen vier jaar heb ik baantjes en activiteiten uitgevoerd die ik nooit meer zal vergeten, vrienden gemaakt die ik altijd zal blijven spreken, herinneringen gecreëerd die me altijd bij zullen blijven en tussendoor vond ik soms ook nog de tijd om te studeren. Wat ik vooral heb geleerd in de afgelopen jaren is om mezelf open op te stellen. Een actief studentenleven, waarin je de kans krijgt om van alles een beetje te proberen, leert je namelijk om met een open blik te kijken naar alles wat nog komen gaat. Zo besloot ik

om een half jaar in Taiwan te studeren, volgt ik een extra minor om kennis te maken met de lerarenopleiding en haalde ik in 2022 samen met negen andere studenten € 7.000 op om met vijf busjes te vertrekken naar een overvol vluchtelingenkamp tegen de grens van Oekraïne, waar we hulpgoederen leverden en vluchtelingen mee terug namen.

00:46:13

De heer Van Schagen (Student en Stad): Zo kwam ook twee jaar geleden Steven Bosch naar mij toe met de vraag of ik niet geïnteresseerd was om actief te worden bij Student en Stad. Ondanks dat ik destijds dus twijfelde over de vraag of zo een gemeente wel iets voor mij is en of ik daar wel iets mee moest gaan doen, besloot ik toch een kijkje te nemen. Ik merkte al snel dat ik helemaal geen desinteresse in de gemeentepolitiek had; ik had er nooit voor open gestaan. Sterker nog, ik vond het best wel leuk. Nu sta ik zelfs hier. Dit is wat mij betreft de waarde die je studententijd kan hebben.

00:47:09

De heer Van Schagen (Student en Stad): De afgelopen vier jaar heb ik echter ook gezien dat studenten steeds meer onder druk leven. Ik zag hoe steeds meer gezellige studentenhuizen in mijn omgeving uit elkaar vielen, omdat hun huis werd omgebouwd naar studio's. Ik zag hoe vrienden zichzelf in de schulden staken bij andere vrienden, omdat ze na huur en het collegegeld simpelweg niet genoeg geld overhielden om van te leven. Ik zag hoe mijn eigen studieschuld richting de € 40.000 schoot. Ik vraag me soms af hoe ik dit ga terugbetalen. Ik zie hoe steeds meer jongeren door al deze problemen besluiten om dan maar hun studententijd over te slaan. Zo zag het CBS het aantal jongeren tussen de achttien en de 30 jaar, dat nog bij hun ouders woont, stijgen naar bijna 50 procent. Daar schrok ik van.

00:48:12

De heer Van Schagen (Student en Stad): Dat dit alles door politieke keuzen, gemaakt in de afgelopen jaren, heeft kunnen gebeuren, laat zien wat voor belang en impact de politiek kan hebben. Ik vind dat we in een gemeente, waar één op de vier inwoners student is, ook onze verantwoordelijkheid als raad zullen moeten erkennen. Ik twijfel er echt niet aan dat iedereen die hier zit een intrinsieke drive heeft om iets bij te dragen aan deze omgeving. Ik wil je vragen om niet te vergeten dat we hier vergaderen in een studentenstad. Dat bruisende karakter, wat deze omgeving zo lief is, zou zonder deze bevolkingsgroep hopeloos verloren zijn. Als u het toch vergeet, dan ga ik de komende jaren mijn uiterste best doen om u hieraan te herinneren. Dank u wel, Voorzitter.

00:49:11

Zaal: [applaus]

00:49:16

De heer Van Schagen (Student en Stad): Ik wil u eerst allemaal bedanken voor het luisteren. Ik zou graag willen afsluiten met een woord van dank aan een aantal mensen. Allereerst mijn fractie, die mij de afgelopen maand heeft klaargestoomd, waardoor ik hier nu kan staan zoals ik hier sta. Met Karoline als mijn buddy en Daan als fractievoorzitter die ons meenam naar allerlei verschillende trainingen. Dank aan de griffie, de bodes en het ambtelijk apparaat voor de ondersteuning die ik heb ontvangen en het enthousiasme dat er vanaf spat, als ik met één van jullie spreek.

Dank aan mijn huisgenoten en tevens goede vrienden die helemaal naar het stadhuis zijn gereisd, terwijl ze ook comfortabel op de bank hadden kunnen liggen. Dank aan mijn familie, die wel drie uur heeft gereisd en hier ook zit. Trouwens, heel erg bedankt dat jullie hier zitten. Oprecht dank daarvoor. Tenslotte dank aan alle woordvoerders, raadsleden en het college voor de fijne samenwerking tot nu toe. Ik kijk enorm uit naar de komende jaren met jullie samenwerken, waarin ik hoop dat we allen hard op de inhoud zullen blijven en zacht op de relatie. Dank u wel, Voorzitter.

00:50:31

Voorzitter: Dank en heel veel succes met het raadslidmaatschap. Wij hebben nog een motie die al kort werd aangeduid. Heeft u daar ook nog woordvoering op?

00:50:44

Mevrouw Armut (CDA): Nee, daar geldt mijn vorige woordvoering ook voor.

00:50:48

Voorzitter: Anderen op dit onderwerp of op de moties? Zijn er nog anderen die graag het woord willen voeren. Gaat uw gang, Partij van de Arbeid.

00:50:57

Mevrouw Pestman (PvdA): Dank u, Voorzitter. Tijdens de meningsvormende sessie hebben we het gehad over het parkeerconcept Suikerzijde. We hebben toen een toezegging gehad van de wethouder, want we maakten ons wat zorgen over de aanleg van parkeerplaatsen voor invaliden en of dat mogelijk zou zijn. We willen graag in deze vergadering nog van hem horen of dat inderdaad in orde komt. Als het nodig is, kan er dan daar ook een invalide parkeerplek aangelegd worden? Dank u.

00:51:22

Voorzitter: Dank u zeer. Zijn er nog andere fracties die het woord wensen te voeren? De VVD.

00:51:28

De heer Heiner (VVD): Voorzitter, ik zou graag nog even willen reageren op de PvdA. Stel de wethouder kan dit niet toezeggen, stemt u dan tegen?

00:51:38

Mevrouw Pestman (PvdA): Soms kan ik gedachten lezen, meneer Heiner.

00:51:43

Voorzitter: Anderen nog? Nee? Kunnen we overgaan naar de reactie van de kant van het college en het preadvies? Wethouder.

00:51:54

De heer Van Niejenhuis: Dank u wel, Voorzitter. Allereerst dank richting CDA en ook de mede-indieners voor de beide moties. Ook voor de prudentie die daarbij bedreven is om de moties zo te formuleren dat er geen geheime informatie wordt gedeeld. Ik zou daar nog, in aanvulling op wat de burgemeester zojuist zei, een opmerking over willen maken. Wij hebben natuurlijk als college veel stukken met u als raad gedeeld en geprobeerd dat op een goede manier te doen om u van een hele goede oplegger te voorzien en van een goed raadsvoorstel waar de belangrijke zaken in staan. Tegelijkertijd hebben we ook een aantal geheime stukken gedeeld die raken aan de businesscase van het parkeren. Wij staan als college altijd open voor feedback vanuit de agendacommissie, als die aangeeft dat de stukken niet goed leesbaar zijn.

Als de agendacommissie en ook u als raadslid de stukken ontvangt en aangeeft, we kunnen het op deze manier niet goed tot ons nemen, dan zullen we als college daar uiteraard naar kijken. Dat is dus ook de vraag die ik als collegelid aan u stel: als u dat tijdig aangeeft, dan kunnen wij ons daartoe verhouden en misschien nog een extra oplegger of iets dergelijks voor u maken om te zorgen dat u alle informatie, die u nodig heeft om het debat goed te voeren, van ons krijgt. Dat is wat ik daar nog even over wilde zeggen.

00:53:10

De heer Van Niejenhuis: Dan inhoudelijk over de moties, Voorzitter. Ik zal beide moties ontraden en ik zal kort toelichten waarom. De eerste motie gaat over het woord 'bewoner' in plaats van huishouden. Per ongeluk is het woord 'bewoner' in plaats van huishouden gebruikt ergens in de stukken. Dat raakt verder niet aan het voorstel en aan het besluit. Ik snap echter de vraag van de indienende fracties wel, want die interpretatie zou leiden tot meer parkeerplekken per huishouden, maar dat is net niet wat het college beoogt met dit voorstel. Het college beoogt dat we waarschijnlijk net onder de één blijven als parkeernorm per huishouden en dat we in zijn totaliteit een hele goede parkeeroplossing creëren voor Suikerzijde in een hele mooie wijk met heel veel openbare ruimte die autovrij is, heel veel groen en heel veel water. Dat zorgt er ook voor dat wij een wijk maken, zoals bewoners die tegenwoordig graag zien. Die motie zullen wij dus ontraden.

00:54:04

De heer Van Niejenhuis: De tweede motie gaat over de prijs van het parkeren op maaiveld. De situatie is als volgt: op termijn gaan wij een soort parkeergarages maken boven de grond; bebouwde parkeeroplossingen heet dat. Totdat we die maken, parkeren de auto's tijdelijk op het gras op het maaiveld op de begane grond. Daar gaan wij een tarief voor instellen en dat moeten wij nog doen. De tariefstelling zullen wij relateren aan de kosten en aan de prijs die we vrij snel daarna zullen gaan hanteren voor bebouwd parkeren en niet zozeer aan wat er in de derde schil op dit moment gevraagd wordt. We hebben nog even tijd om dat te doen. Als de raad het op de prijs stelt, dan zullen we de prijsstelling met u delen op het moment dat we die gereed hebben. In die zin is de motie denk ik A. prematuur en B. is het niet zo logisch om het direct te relateren aan de derde schil. Daarom worden beide moties ontraden, Voorzitter.

00:55:03

De heer Van Niejenhuis: Richting PvdA zou ik willen zeggen dat we de toezegging willen doen, als er sprake is van iemand die mindervalide is, dat wij altijd voor een goede parkeeroplossing zullen zorgen.

00:55:18

Voorzitter: Dank u zeer. Leidt dat nog tot reactie van de kant van de raad? VVD.

00:55:29

De heer Heiner (VVD): Voorzitter, ik vraag me toch wat af. Is het laatste wat de wethouder zei, dan een parkeerplaats voor het huis? Het blijft namelijk nog steeds een beetje vaag.

00:55:39

Voorzitter: Nog anderen? Wethouder.

00:55:46

De heer Van Niejenhuis: Voor zover 'altijd' vaag is, zou ik daaraan willen toevoegen dat hier normen voor zijn in Nederland. Wij zullen altijd voor een plek zorgen voor iemand die mindervalide is binnen de daarvoor geldende normen.

00:56:03

Voorzitter: Mag ik concluderen dat we kunnen overgaan tot stemming over de moties? Dan neem ik eerst de stemverklaringen op. De Partij voor de Dieren.

00:56:14

De heer Pechler (Partij voor de Dieren): Dank, Voorzitter. In alle bestaande wijken rekenen we met auto's per huishouden en niet per bewoner, dus bij motie negen stemmen we tegen. Over motie tien: de Korrewegwijk ligt ongeveer net zo ver van het centrum als Suikerzijde en valt in de tweede schil, dus ook bij die motie stemmen we tegen.

00:56:28

Voorzitter: SP.

00:56:30

De heer Huisman (SP): Voorzitter, dank. Wij zullen tegen beide moties stemmen, gezien het verhaal van de wethouder. Echter, hoe de motie nul negen eruitziet, dat spreekt ons wel aan. Zonder alle overwegingen en dat soort zaken, maar gewoon de besluitpunten.

00:56:48

Voorzitter: Ik kijk even verder. Zijn er nog andere stemverklaringen? Nee? Dan gaan we eerst het hoofdvoorstel in stemming brengen en daarna de moties. Dan hebben we dat allemaal gedaan. Eerst het hoofdvoorstel.

00:57:26

Voorzitter: Ik sluit de stemming. Het hoofdvoorstel is aanvaard.

00:57:30

Voorzitter: Dan breng ik de motie onder negen, M 09, in stemming.

00:57:51

Voorzitter: Die motie is verworpen.

00:57:52

Voorzitter: De motie onder tien, M 10, breng ik in stemming.

00:58:10

Voorzitter: Die motie is ook verworpen.

b. Uitvoeringsprogramma armoede 2024-2026

- *M07: Monitoren aanpak armoede en schulden*
- *M08: Onderzoek mogelijkheden differentiëren individuele inkomstenstoeslag*

00:58:13

Voorzitter: Dan gaan we naar het volgende agendapunt: Uitvoeringsprogramma armoede 2024-2026. Daar is ook een tweetal moties op ingediend, onder zeven en acht. Wie van de indieners mag ik het woord geven? D66.

00:58:39

Mevrouw Gietema (D66): Dank, Voorzitter. Als D66 willen we bereiken dat mensen hun talenten vrij van zorgen kunnen ontwikkelen. Helaas zien we dat persoonlijk verhalen toch aantonen dat veel mensen worden belemmerd door geldzorgen, schulden en langdurig leven in armoede. We zijn heel erg blij dat we als gemeente breed in blijven zetten op dit thema. Als er namelijk iets is wat wij terugkrijgen van onze inwoners, dan is het dat perspectief de sleutel is voor mensen om zelfvertrouwen, eigen waarde en grip op eigen leven terug te krijgen.

00:59:10

Mevrouw Gietema (D66): Tegelijkertijd hebben we ook een aantal aanvullende voorstellen voor het uitvoeringsplan. Vandaag leggen we er twee aan uw raad voor. Centraal in de voorstellen ligt in ieder geval de visie dat armoede meer is dan alleen het gebrek aan geld, dat samenwerking met vrijwilligersorganisaties en ervaringsdeskundigen cruciaal is, met kleine dingen kunnen we een groot verschil maken en met meer gebruik van regelingen lossen we het niet per definitie op.

00:59:36

Mevrouw Gietema (D66): Het eerste voorstel gaat over de individuele inkomenstoelage. In dit voorstel komen drie dingen samen. Allereerst de verhalen van mensen die langdurig leven in armoede en de impact die dit heeft op hun dagelijks leven en ontwikkeling als mens. Ten tweede wetenschappelijke inzichten over de armoedeval. Tenslotte voorbeelden van andere gemeenten die bijvoorbeeld vanuit deze individuele inkomenstoelage huishoudens met oudere kinderen van twaalf tot achttien jaar een hogere toeslag toekennen. Daarom vragen we het college, samen met de PvdA en inmiddels hebben ook twee andere fracties zich aangesloten bij dit voorstel, om ons als raad te informeren over de uitvoeringsmogelijkheden en de financiële impact van het differentiëren van deze individuele inkomenstoelage met als doel het stimuleren van de ontwikkeling van jongeren en hun ouders/verzorgers.

01:00:24

Mevrouw Gietema (D66): Het tweede voorstel gaat over de monitoring van de aanpak armoede en schulden, dus dat gaat breder dan alleen dit uitvoeringsprogramma wat voor ons ligt. Als volksvertegenwoordiger wil ik bereiken dat mensen financieel gezond zijn, maar als raadslid ben ik ook realistisch. We hebben beperkte financiële middelen en een beperkte uitvoeringscapaciteit. We willen het college daarom vragen om ons als raad een duidelijk beeld te geven van het aantal mensen wat gebruik maakt van de dienstverlening, regelingen, projecten en activiteiten. Dit cijfermatige overzicht biedt namelijk voor ons een basis voor verdere monitoring. Het biedt ook inzicht in de onderdelen waar we verantwoordelijk voor zijn, maar bovenal in onderdelen waar we invloed op hebben als raad. Volgens mij willen wij, maar ook onze opvolgers die hier over twee jaar zitten, in ieder geval goed onderbouwde keuzen maken en dat hebben we jarenlang beperkt kunnen doen. In het voorstel vragen we daarbij om terugwerkende kracht daarin te hanteren, zodat we vanuit de langere lijn kunnen redeneren. Dat we niet evalueren voor twee jaar, maar ook de jaren daarvoor meenemen, zodat we kunnen vergelijken wat het doet ten opzichte van daarvoor. Tot slot...

01:01:32

Voorzitter: Wacht even. Daar heeft u een vraag over van de SP.

01:01:36

De heer Brandenburg (SP): Voorzitter, D66 begint met armoede is meer dan het alleen in cijfertjes uitdrukken, het gaat om verhalen van mensen en om emancipatie en ontwikkeling. Dat zijn allemaal zaken die volgens mijn fractie ook ontzettend belangrijk zijn. Dan komt u op het eind van uw verhaal toch weer terug op dat we het allemaal in cijfertjes moeten gieten, zodat u daarop kunt sturen. Kunt u die twee dingen voor mij rijmen? Die voelen namelijk een beetje in tegenspraak.

01:02:03

Mevrouw Gietema (D66): Volgens mij is het heel logisch. Na technische uitvraag blijkt ook dat het college best wel ideeën heeft bij het monitoringsplan wat later volgt. Echter, het monitoringsplan richt zich allereerst op trends, dus dat gaat over andere leefgebieden waar wij niet altijd direct invloed op hebben. Over gezondheid, veiligheid, leefbaarheid en noem maar op. Een interventie-monitor is heel erg ten opzichte van de operationele doelen. Met deze motie willen we juist de basis creëren van welke mensen bereiken we nu. Het is voor het algemene beeld en volgens mij is dat een aanvulling op wat het college al van plan is.

01:02:43

Voorzitter: Was u klaar met uw woordvoering?

01:02:46

Mevrouw Gietema (D66): Ik wilde tot slot nog mijn waardering uitspreken voor alle vrijwilligersorganisaties en beroepskrachten die zich dag in dag uit hiervoor inzetten. Ik denk dat we ons in onze gemeente daar keihard voor inzetten en ik vind het mooi dat we als raad en college daar ook goed bij betrokken zijn.

01:03:02

Voorzitter: Zijn er nog andere indieners van de moties? Dan ga ik eerst even naar de PVV.

01:03:12

Mevrouw Blauw (PVV): Dank u, Voorzitter. Wij staan op de motie over monitoring, omdat wij het belangrijk vinden dat er goede monitoring plaatsvindt. Het is belang dat de gemeenteraad adequaat kan monitoren en evalueren hoe het uitvoeringsprogramma armoede bijdraagt aan de verbetering van de leefomstandigheden van haar inwoners. Deze vraag ligt nu ook via de motie voor aan het college. De raad moet meerdere keren per jaar kunnen controleren of we de goede dingen doen en of we moeten bijsturen. Wat wij ook graag hadden gewild, is dat er indicatoren worden afgesproken, maar dat wordt helaas niet breed gedragen. Het ontbreken van deze indicatoren belemmert de raad in haar vermogen om de voortgang en effectiviteit van het programma te beoordelen. In de commissie heb ik mij namens mijn partij kritisch uitgelaten over het uitvoeringsprogramma. Wij willen ook de oorzaak aanpakken; belastingen verlagen en lonen omhoog. In de zorg bijvoorbeeld is het vreselijk hoe laag de lonen liggen. Bestaanszekerheid verbeteren en werken moet weer lonen. Je betaalt nu de wereld aan inkomstenbelasting, als je net iets te veel verdient en dat is het probleem. Het motiveert hier niet om te werken. We moeten drie zaken scheiden. Mensen die willen werken, belonen. Mensen die

niet willen werken, stimuleren tot werken, zodat ze wel moeten gaan werken of meer gaan werken. Tenslotte mensen die niet kunnen werken, helpen. Sommige mensen willen niet meer werken, omdat ze dan geen toeslagen meer krijgen en daar moeten we vanaf. De lonen dus omhoog en de belasting omlaag.

01:04:36

Voorzitter: Dank u zeer. Dan ga ik naar de fractie van Student en Stad en wederom een maidenspeech.

01:05:02

De heer Vermerris (Student en Stad): Dank u wel, Voorzitter. Allereerst wil ik beginnen bij het uitvoeringsprogramma armoede. Student en Stad vindt dit een hartstikke goede samenstelling van mooie projecten, zoals de pilot bouwdepot. De zorg is wel dat we dit goed moeten kunnen monitoren in de breedte en daarom dienen we de motie van D66 mede in. We dienen ook de tweede motie in over de differentiatie van de individuele inkomenstoelage van onder de twaalf en boven de twaalf, omdat we het van groot belang achten dat jongeren niet gekort worden op de toenemende behoeften die de maatschappij van hen vraagt. Dat gezegd hebbende, wil ik nog wat dieper ingaan op het belang van jongeren.

01:05:55

De heer Vermerris (Student en Stad): Ik wil beginnen met waar de afgelopen raadsvergadering mee begon. Toen de stadsdichter hier vorige raadsvergadering kwam voor het afscheid van mijn twee collega's begon ik mezelf ook af te vragen, waarom ik zo verknocht aan Groningen ben geworden. Was het omdat de stad altijd zo gezellig aanvoelde? Was het omdat het voelde als een dorp? Of was het toch het gezicht van de Akerk, als je op een zonnige middag door de Brugstraat fietst? Uiteindelijk zal het niet één, maar ik denk velen, van dit soort redenen zijn dat ik hier ben gaan en ook zal blijven wonen. Deze unieke stad heeft mij een plek gegeven waar ik ben gaan wonen, mijn vrienden heb ontmoet, de liefde heb gevonden en waar ik ontzettend veel heb geleerd. Het voelt dan ook vrij uniek om hier te staan als hoofd Leidenaar en Puerto Ricaan die hier drie en een half jaar geleden naar toe is verhuisd en te zeggen dat Groningen echt mijn thuis is. Wat zou er gebeurd zijn als ik in het warme Caribische Puerto Rico was geboren in plaats van in dit koude kikkerlandje. Een prachtig eiland van zon, strand en gebergte, maar ook een eiland vol problemen. Kansenongelijkheid, een zelfingenomen corrupt politiek stelsel en een volk zonder stemrecht op de Amerikaanse president, terwijl alle Puerto Ricanen bij geboorte Amerikaans staatsburger zijn. Dan had ik waarschijnlijk met tonnen schuld op een Amerikaanse universiteit gezeten. In plaats van debatteren over het belang van buurthuizen had ik het waarschijnlijk gehad over het discriminerende Amerikaanse kiesstelsel of de torenhoge zorgkosten en was ik duizenden kilometers van mijn familie verwijderd. Echter, niet alle problemen zijn plaatsgebonden. Waarschijnlijk had ik me nog steeds afgevraagd of er wel een woning voor me was, had ik me zorgen gemaakt over de mentale gezondheid van mijn vrienden en mij afgevraagd of de steeds hoger wordende zeespiegel in de buurt van mijn huis zou komen.

01:07:56

De heer Vermerris (Student en Stad): Deze problemen zijn universeel, maar we kunnen met stevigheid stellen dat we in Groningen kunnen spreken van een

voorrecht. Hier kunnen we het hebben over het huizentekort voor studenten, over hoe we jongeren willen helpen met hun mentale gezondheid of over hoe we Groningen groener kunnen maken. Bovenal is de politiek hier niet gegijzeld door politiserende kampen die vaak liever schreeuwen dan praten. Laten we ons privilege, dat we nog met elkaar kunnen praten en luisteren, gebruiken om onze inwoners echt te helpen. Laten we dingen concreet gaan oplossen en laten zien dat we onze stad echt een stukje beter maken. Daarvoor zijn we en moeten we nog verder aan de slag in Groningen. Laten we dit met jongeren doen, in plaats van het steeds maar over ze te hebben. Laten we de jongeren van straks niet opzadelen met de problemen van nu. Laten we de politiek nog dichterbij de jongeren brengen. Het nu niet oplossen, maakt het probleem alsmaar groter. Als je doet wat je altijd deed, krijg je wat je altijd kreeg. Dank u wel.

01:09:05

Zaal: [applaus]

01:09:12

De heer Vermerris (Student en Stad): Om af te sluiten, wil ik net als Olivier nog even een heel aantal mensen bedanken. Zeker mijn voorgangers Karoline en Mirte die mij echt super hebben ingewerkt en met fijne raad en advies op weg hebben geholpen. Mijn geweldige collega's van Student en Stad, de fractie, het bestuur en de denktanks die elke dag bezig zijn om steeds weer een stukje professioneler te zijn. Ook mijn ouders, schoonouders, vriendin, vrienden voor alle echt goede gesprekken, adviezen en inspiratie de afgelopen tijd. De bodes voor een geweldige ondersteuning op het stadhuis. De griffie voor de prettige samenwerking en het beantwoorden van mijn vele vragen. Als laatste, kijk ik er ontzettend naar uit om met jullie als raad, college en woordvoerders echt te gaan samenwerken. Ik denk dat we echt wat moois kunnen neerzetten de komende tijd, dus ik wil jullie ook vooral bedanken. Dank je wel.

01:10:17

Voorzitter: Ook voor jou heel veel succes en veel inspiratie in de raad, maar dat gaat vanzelf. Ik kijk even naar het CDA.

01:10:30

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, armoede is en blijft een groot probleem in onze gemeente. Daar zijn we gelukkig als raad eensgezind in. De manier waarop daar verschillen we wel wat in. Wat ons betreft kunnen we dit probleem alleen oplossen als we dit samen met Groningers doen. Armoede wordt niet opgelost door beleid uit Den Haag of onze gemeente, als niet ook de samenleving erbij betrokken wordt. Daarom heeft het CDA in de commissie ervoor gepleit oog te houden voor al die burgerinitiatieven in onze gemeente. Een grotere rol van de gemeente mag deze initiatieven niet in de weg zitten.

01:11:06

De heer De Haan (CDA): Er is echter wel wat nodig vanuit het Rijk. Zo moet het sociaal minimum omhoog. De bal ligt bij het aankomende kabinet om hier gehoor aan te geven. Er deed een commissie onderzoek naar en die stelde dit ook. Een ander advies uit dit rapport gaat over de balans tussen Rijk en gemeenten en gemeenten onderling. Deze commissie adviseert om waar mogelijk lokale regelingen te centraliseren. De verschillen tussen gemeenten zijn nog te groot. Dat zien we ook

terug in de motie van D66. Zo zijn er sommige gemeenten, zoals Utrecht Arnhem en Tilburg, die verder differentiëren bij die individuele inkomenstoelage en willen wij dit wellicht ook gaan doen. Mijn fractie vreest ervoor dat we daarmee de verschillen met omliggende gemeenten alleen maar groter maken. Tenslotte dienen we de motie voor monitoring mede in. Wanneer je weet welke inwoners je bereikt en niet bereikt, kun je hier ook rekening mee houden in je beleid. Welke regelingen moeten bijvoorbeeld meer onder de aandacht gebracht worden? Om af te sluiten een traditie van Student en Stad; een woord van dank. In dit geval alleen voor mevrouw Gietema voor haar harde werk in dit dossier. Dank u wel.

01:12:22

Voorzitter: Dat gezegd hebbende, kijken we even verder. VVD.

01:12:27

Mevrouw Akkerman (VVD): Dank u wel, Voorzitter. Volgens de VVD is de beste manier om armoede te bestrijden, werk als dat lukt. Echter, dan moet werk inderdaad wel lonen, zoals de PVV ook al aangaf. Wij zijn daarom als fractie scherp op de armoedeval. Wij waarderen het dat de wethouder in de commissie heeft aangegeven dat ook te zijn. Ook zijn we scherp binnen het armoedebeleid op rechtvaardigheid. Gaat het om regelingen die je inderdaad van de gemeenschap mag vragen? We staan heel goed stil bij de leefwereld van mensen uit de doelgroep, maar wij vinden de leefwereld van alle inwoners belangrijk.

01:12:59

Mevrouw Akkerman (VVD): Dan over de moties. Al in 2016 heeft de rekenkamer een onderzoek gedaan en aanbevolen aan de gemeente of met name het college om scherper doelen te stellen op het gebied van armoedebeleid en ook hoe die te meten. Uiteraard dienen wij dus de motie over monitoring mede in. Over de motie over de inkomenstoelage hebben wij nog een vraag aan het college. Wij vragen ons af of het niet heel erg ingewikkeld wordt op deze manier. Daar horen we graag een antwoord op.

01:13:25

Voorzitter: Andere fracties nog? ChristenUnie.

01:13:30

De heer Rebergen (ChristenUnie): Dank u, Voorzitter. Regelingen toegankelijker maken, uitgaan van vertrouwen en ruimte voor maatwerk zijn voor ons belangrijke aspecten in dit uitvoeringsprogramma. We staan daar volledig achter. Voor wat betreft de voorliggende moties komt het college nog met een monitoringsplan. De punten in de motie zijn vast belangrijke punten, maar we weten nu nog niet of dit de belangrijkste punten zijn en hoe ze samenhangen met andere punten. We willen daarom het monitoringsplan van het college eerst afwachten, dus we zullen tegen deze motie stemmen.

01:14:00

De heer Rebergen (ChristenUnie): In de andere motie wordt verzocht te onderzoeken of het college differentiatie kan toepassen binnen de individuele inkomenstoelage. Die motie zullen we steunen, want we zijn benieuwd naar de uitkomsten daarvan en we kunnen daarna een overweging maken of we dat ook echt willen.

01:14:16

Voorzitter: Dat leidt tot een vraag van D66.

01:14:19

Mevrouw Gietema (D66): Dank, Voorzitter. Ik heb een vraag aan de ChristenUnie. Natuurlijk staat in het plan dat er een monitoringsplan komt. In de constatering van de motie staat ook iets meer over de plannen van het college. We gaan de komende twee jaar meer dan elf miljoen extra uitgeven aan armoede en schulden, verspreid over twee jaar voor de goede orde. Dan is het toch logisch dat we als raad ook zelf nadenken over hoe we dat terug willen zien of wat we daarin belangrijk vinden, zodat we over twee jaar een keuze kunnen maken?

01:14:53

De heer Rebergen (ChristenUnie): Ja, mooi dat we zoveel extra investeren om armoede en schulden tegen te gaan. Daar zijn wij ook heel blij mee. Het college heeft aangegeven met een plan voor monitoring te komen en dat wachten we af. Alleen naar aanleiding daarvan kunnen we het gesprek voeren. Dat doen we niet zo vanuit een motie waar een aantal punten in vermeld staan.

01:15:08

Voorzitter: De Stadspartij.

01:15:14

Mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, Voorzitter. Indien je als gemeente armoede en schulden doelmatig en doeltreffend wil aanpakken, dan zul je een belangrijke en onmisbare tool zoals monitoring consistent willen inzetten en daarom dienen we de motie graag mede in. Mijn fractie is van mening dat juist het monitoren en dus vastleggen van hoe vaak, hoelang en waarvan precies gebruik wordt gemaakt, maakt dat je een doelgerichte aanpak kunt uitvoeren. Een uitvoeringsprogramma heeft als basis inzichtelijke aantallen nodig en deze verkrijg je door het verzamelen van data. Als gemeente draag je verantwoordelijkheid voor je beleidsvoering en datgene waar je een directe invloed op kunt uitoefenen, zoals gebruikmaken van de procesmonitor. Wat ons betreft zijn een trendmonitor en een interventiemonitor tools die meer vanuit betrokkenheid worden ingezet dan vanuit directe invloed. Met deze motie willen we het belang en de waarde van het monitoren benadrukken. Dank u wel.

01:16:20

Voorzitter: SP en dan Partij voor de Dieren.

01:16:24

De heer Brandenburg (SP): Dank, Voorzitter. Kijk, armoede is natuurlijk een gebrek aan geld, maar het is veel meer dan dat. Dat werd eerder ook al gezegd en dat staat ook een beetje in die stukken. Het gaat om of mensen mee kunnen doen aan de maatschappij en of ze zich kunnen ontwikkelen. Het gaat om emancipatie en het gaat om armoede die gaat van generatie op generatie. Dan is het goed dat je daar als gemeente flink in investeert en wat mee wil doen. Dan kan ik me ergens de roep, als je ongeveer elf miljoen gaat investeren, wel voorstellen vanuit de gemeente die zegt: "Ja, maar daar moeten we ook cijfers en indicatoren hebben". Aan de andere kant vertellen cijfers en indicatoren ook maar het halve verhaal. Dat gaat niet over de ontwikkeling van die mensen, over emancipatie en over of mensen in staat zijn om

deel te nemen aan de maatschappij. Hoe je dat zou kunnen doen, is door actief aanwezig te zijn in buurten waar veel armoede voorkomt, zoals mijn partij doet. Je zou ook bijvoorbeeld, zoals mijn partij doet, een hulpdienst kunnen hebben waar mensen terecht kunnen met vragen over gemeentelijke regelingen. Dan hoor je hoe armoedebeleid werkt, dan hoor je waar het knelt en dan hoor je ook wat er nodig is. Zo kwam...

01:17:38

Voorzitter: Een vraag van Student en Stad.

01:17:42

De heer Vermerris (Student en Stad): Dank, Voorzitter. De SP noemt dat indicatoren maar het halve verhaal vertellen. Is echter in plaats van bijna geen tot weinig verhaal een half verhaal niet beter? Is de SP het daarmee eens?

01:18:00

De heer Brandenburg (SP): Nee, Voorzitter. Volgens mij vind je het verhaal over hoe je gemeentelijk beleid werkt namelijk niet in indicatoren en in stoffige rapportjes in deze gemeenteraad terug, maar vind je dat op straat door in gesprek te gaan met mensen die het betreft en door je daadwerkelijk te verdiepen in hun leefwereld. Ik vind de roep om indicatoren over het algemeen een vrij luie roep, Voorzitter.

01:18:24

Voorzitter: Partij voor de Dieren en dan...

01:18:25

De heer Brandenburg (SP): Ik was nog niet helemaal klaar was, want ik moet die andere motie ook nog doen, maar ik zag allemaal vingers. Voorzitter, zo kwamen wij er namelijk ook achter dat bijvoorbeeld de destijds afgeschafte kindpas - wij kwamen toen met mensen in verzet tegen de afschaffing - inmiddels weer in deze stukken opgenomen wordt. Wij zien in dit stuk die beweging heel erg terug. Wees nou actief in die wijken, weet wat er speelt bij mensen, weet wat ze nodig hebben en zorg ervoor dat je daar snel met maatwerk op kunt handelen. Daar geeft deze gemeente in de komende jaren zeven miljoen extra voor uit. Voorzitter, dat vindt mijn fractie echt bijna een politieke aardverschuiving en één waar wij ongelooflijk trots op zijn.

01:19:14

Voorzitter: U krijgt toch een vraag van verschillende partijen. Eerst D66.

01:19:19

Mevrouw Gietema (D66): Dank. Twee weken terug werd tijdens het Sterk Netwerk door verschillende maatschappelijke organisaties ook gevraagd naar die evaluatie en naar die monitoring, omdat we al jarenlang dat als gemeente niet doen. We doen het met heel veel passie en ook met heel veel liefde vanuit volgens mij alle fracties die hier al jarenlang actief zijn. Ik ben benieuwd hoe de SP reflecteert op bijvoorbeeld het advies van de ASDG en de vraag vanuit onze maatschappelijke partners om aandacht te hebben voor de monitoring. Hoe rijmen we dat dan? Volgens mij moeten we daar namelijk ook gehoor aan geven.

01:19:54

De heer Brandenburg (SP): Dat staat ook in dit stuk. Er komt een monitoringsplan en dat gaat juist met name over dit soort dingen, die ik net aangeef. U wil cijfertjes en

aantallen. Ik kan wel een lesje wetenschapsfilosofie gaan geven, maar cijfertjes en aantallen zijn niet altijd het enige dat waarde toevoegt aan politieke keuzen.

01:20:13

Mevrouw Gietema (D66): Is de SP met mij eens dat de motie een aanvulling is op de andere drie ideeën van het college? Daarmee dus niet alleen cijfertjes, maar bijdraagt aan een vollediger beeld.

01:20:23

De heer Brandenburg (SP): De aanvulling zie ik in de cijfertjes, dus ik zie die aanvulling als niet zo noodzakelijk.

01:20:29

Voorzitter: De VVD had ook een vraag aan u, begrijp ik.

01:20:33

Mevrouw Akkerman (VVD): Dank u, Voorzitter. Zolang ik me kan herinneren, volg ik dit onderwerp en hoor ik terug: armoede is meer dan weinig geld hebben, het is ook vooral uitsluiting. De gemeente doet al jaren van alles en nog wat. Hoe mooi is het dan om te gaan meten met cijfers of wij hetgeen wat wij willen bereiken, namelijk dat mensen zich niet uitgesloten voelen, ook halen? In die zin is het toch alleen maar mooi om te weten dat je regelingen ook effect hebben? Dat is mijn vraag. Over wetenschapsfilosofie gesproken, om in de buurt eens te vragen aan mensen hoe het bevalt en wat ze nodig hebben, lijkt mij niet de meest objectieve meetmethode. Hoe ziet de SP dat?

01:21:12

De heer Brandenburg (SP): Voorzitter, ik zeg niet dat je zomaar wat mensen moet vragen. Ik zeg dat je geworteld moet zijn in de samenleving om dit soort geluiden te kunnen oppikken. Ik durf er wel aan dat mijn partij dat is. Goed, moet je dan alles in cijfertjes hebben? Cijfertjes zijn net zo fluïde als je ze zelf wil maken. Het zou natuurlijk hartstikke mooi zijn om in kaart te kunnen brengen of mensen het gevoel hebben dat ze kunnen meedoen aan de samenleving. Echter, de epidemioloog in mij zegt: hoe ga je dat in godsnaam op een valide manier in kaart brengen? Dan zie ik meer in het voorstel dat het college doet om dit met partners zoals de Rijksuniversiteit in een monitoringsplan met wetenschappelijk onderbouwde inzichten en methoden in kaart te gaan brengen in de komende jaren. Deze motie is daar voor mijn fractie geen relevante aanvulling op, want we gaan het al doen.

01:22:03

Voorzitter: Mevrouw Blauw, heeft u woordvoering of een vraag aan de heer Brandenburg?

01:22:07

Mevrouw Blauw (PVV): Een vraag.

01:22:08

Voorzitter: Gaat uw gang.

01:22:10

Mevrouw Blauw (PVV): Natuurlijk is het hartstikke goed om gesprekken in de wijken te hebben. Alleen, de armoede klotst tegen de plinten op en daarom is het hard

nodig dat er juist indicatoren zijn om een gerichte aanpak te krijgen. Hoe ziet de SP dat?

01:22:24

De heer Brandenburg (SP): Voorzitter, indicatoren lossen geen armoede op. Wat armoede op zou lossen, is als werkende mensen gewoon hun eerlijke deel van de productie die ze toevoegen aan een bedrijf zouden krijgen in plaats van dat het wegvloeit als winst. Dat zou armoede echt oplossen, maar dat is veel te links voor een rechtse partij als de PVV. Dat begrijp ik ook wel.

01:22:43

Voorzitter: Mag ik naar de Partij voor de Dieren voor woordvoering?

01:22:49

De heer Van Zoelen (Partij voor de Dieren): Dank, Voorzitter. Ook dank voor dit hele mooie uitvoeringsprogramma armoede. We zien dat dit college echt goede stappen maakt en ook veel investeert. Dat hebben we ook laten zien met energietoeslag. Daarachter zit ook een heel gedreven team van ambtenaren en hulpverleners die dicht bij de mensen staan. De sporen zijn helder. Dat is ook het terugwinnen van vertrouwen. Wij hebben er vertrouwen in dat dit met dit uitvoeringsplan goed geregeld is. Over de moties. Er is hier al een debatje geweest over de cijfers. Kwantitatief onderzoek is niet altijd de beste meetmethode, maar we leven in een zeer dynamische wereld. Dingen veranderen plotsklaps; plots heb je corona. We zien dat er door klimaatveranderingen nu grote veranderingen zijn. Mensen hebben kosten vanwege energiekosten, maar we zien ook dat er extra kosten zijn door prijsstijgingen, omdat producten duurder worden.

01:23:52

De heer Van Zoelen (Partij voor de Dieren): Als de PVV zegt dat we de kosten op arbeid moeten verlagen, dat hebben wij als Partij voor de Dieren ook vaak gezegd, dus prima. Dat wat in grote mate aanwezig is, dat is heel duur. Echter, dingen zoals grondstoffen zijn heel goedkoop. Dat zouden we om moeten draaien. We zijn ook benieuwd wat de PVV in de Tweede Kamer gaat doen. Misschien dat ze ook die richting op willen denken. We zullen die motie over de cijfers niet steunen, want cijfers zeggen niet alles. We hebben wel in de commissie aangegeven, dat het belangrijk is om te zien hoe vaak die voorzieningen gebruikt worden. Wij hebben er vertrouwen in dat in het monitoringsplan, waar de wethouder nog mee gaat komen, dit ook geborgd is. In combinatie met de hulpverleners, die dichtbij staan, denk ik dat we daar ook snel op kunnen sturen. We vinden het een sympathieke motie om te onderzoeken wat we kunnen doen met de inkomenstoeslag. Dat is een onderzoek en we zijn benieuwd naar de resultaten daarvan. We zijn ook benieuwd naar de reactie van de wethouder, wat hij daarmee kan doen. Wij zijn geneigd om die motie wel te gaan steunen. Hierbij wil ik het bij laten, Voorzitter.

01:25:02

Voorzitter: Een vraag van de PVV, begrijp ik.

01:25:06

Mevrouw Blauw (PVV): Even als reactie, want ik snapte niet helemaal wat u bedoelde. Wat wij willen is: belasting omlaag en werken moet weer lonen. Dit is ook

even als reactie op de heer Brandenburg, ik denk dat Nederland er wel aan toe is, want we hebben landelijk niet voor niets 37 zetels.

01:25:22

Voorzitter: Nog een reactie?

01:25:30

De heer Van Zoelen (Partij voor de Dieren): Ik denk dat het punt, wat ik gemaakt heb, heel duidelijk is. Echter, voor de PVV geloof ik nog niet. Dat wat in overvloed aanwezig is, bijvoorbeeld arbeid is heel duur, dat ben ik met de PVV eens. Echter, wat heel schaars is, is heel goedkoop. Dat was mijn punt.

01:25:48

Voorzitter: De Partij van de Arbeid.

01:25:52

Mevrouw Huitema (PvdA): Bedankt, Voorzitter Een overheid waar je op kunt rekenen en niet één die je afrekent. Zo ziet de Partij van de Arbeid het graag en dit is duidelijk te lezen in het uitvoeringsplan. Als wij als gemeente een groot verschil maken ten opzichte van andere gemeenten, in het voordeel van onze inwoners, dan zijn wij altijd voor.

01:26:11

Voorzitter: Andere fracties nog woordvoering? Gaat uw gang, GroenLinks.

01:26:17

Mevrouw Middelhuis (GroenLinks): Dank u wel, Voorzitter. Wat we ook al in de commissiesessie hebben gezegd, we vinden het een heel mooi en compleet plan met heel veel investeringen en goede dingen om armoede echt te bestrijden in onze gemeente. Het gaat ook verder dan alleen een tekort aan geld. Het gaat om vertrouwen, dicht bij de inwoners staan en ook intensieve begeleiding en buiten de hoekjes denken als mensen vastgelopen zijn in meerdere systemen. Om op de moties te reageren, allereerst dank voor alle moeite gestoken in de moties. Naar de individuele inkomenstoelag zijn wij ook heel benieuwd. Wij denken dat het een heel goed idee is om uit te zoeken, wat dat in de gemeente Groningen zou kunnen betekenen. Wij zijn dus voor deze motie. Bij de monitoring kunnen wij ons wel vinden in het verhaal van bijvoorbeeld de ChristenUnie; het is goed om te monitoren, maar er komt ook nog een monitoringsplan. Wij willen dit plan liever eerst afwachten. Dat was het. Dank, Voorzitter.

01:27:24

Voorzitter: U heeft nog vraag van D66.

01:27:27

Mevrouw Gietema (D66): Vooropgesteld dat ook D66 blij is met de extra investeringen dit jaar en volgend jaar, toch de vraag of GroenLinks het met ons eens is om ook als raad aan de voorkant goed mee te denken over hoe we over twee jaar willen terugblikken op alles wat we extra doen. Dat was mijn eerste vraag.

01:27:49

Mevrouw Middelhuis (GroenLinks): Ik denk dat het inderdaad goed is om daar als raad over mee te praten, maar op dit moment ligt er natuurlijk nog geen

monitoringsplan. Dat wordt nog gemaakt en daarom vinden wij het verstandig om dat eerst af te wachten en dan het gesprek te voeren.

01:28:04

Mevrouw Gietema (D66): Dan de tweede vraag, want wij vinden wel dat wij verantwoordelijkheid hebben ook aan die voorkant. De tweede vraag. We gaan dus vele miljoenen extra investeren, helemaal goed. We gaan iets van tien extra pilots inzetten. Over twee jaar kijken we dan hoe het gaat met die pilots en die nieuwe werkwijze. We moeten dus op een moment waarschijnlijk terugschakelen, omdat we minder financiële middelen hebben. Even los van het verhaal van de inwoners en het perspectief, dat meer ruimte daarvoor creëren goed is, hebben we ook de harde realiteit dat we over twee jaar moeten terugblikken; oké, elf miljoen extra uitgegeven en tien extra pilots en hoe gaan we nu door naar 2026? Ik vraag me af hoe GroenLinks kijkt naar hoe we dan over twee jaar die beslissingen gaan nemen.

01:28:55

Mevrouw Middelhuis (GroenLinks): Dank voor de vraag. We zitten natuurlijk als gemeente met een tekort aan geld en dat is heel lastig. Vooral in het armoedebeleid, omdat je juist heel veel wil investeren. Daarom is het inderdaad dan ook weer kijken, hoe we dat verder doen. Wij wachten graag het monitoringsplan af, zodat we gebaseerd daarop kunnen kijken hoe we verder gaan.

01:29:23

Voorzitter: Dank u zeer. Zijn er nog fracties die ik over het hoofd heb gezien rond de woordvoering? Nee? Mag ik naar het college voor preadvies?

01:29:33

De heer Eikenaar: Dank u, Voorzitter. Om te beginnen. Ik weet niet wat de nummering of de volgorde is. De motie over monitoring staat als M 07, dus die doe ik eerst. Ik twijfel of ik deze motie moet ontraden vanwege overbodig zijn of dat ik oordeel raad zeg. Ik zal uitleggen waarom ik dat zeg. In de motie wordt in de overwegingen geconstateerd...

01:29:58

De heer Eikenaar: Nee, in de overwegingen wordt overwogen. In de overwegingen constateer je niets.

01:30:01

De heer Eikenaar: In de overwegingen wordt overwogen dat wij geen inzichten zouden willen bieden in absolute aantallen, wat volgens mij niet helemaal juist is. De monitoring gaat namelijk vooral over de operationele doelen. Daar staat onder andere dat we gaan kijken hoeveel meer mensen vaker gebruik maken van het ondersteuningsaanbod, dus dat gaat over getallen. In die monitoring gaat het dus ook over getallen. Het gaat natuurlijk over meer dan getallen. Getallen moeten context hebben. Dat is ook belangrijk, want getallen op zichzelf zeggen niet per se iets over het succes van het programma. De armoede kan stijgen en toch kan het programma een succes zijn. Als er namelijk enorme inflatie is of er komt een economische crisis, dan kun je succesvol zijn geweest en desondanks toch de armoede zien stijgen. Andersom kan ook. Je kunt niet succesvol zijn en de armoede zien dalen, omdat de externe omstandigheden de armoede doen dalen. Die cijfers

zeggen op zich dus niet zoveel zonder dat je daarbij een duiding geeft. Die monitoring moet ook plaatsvinden met een duiding.

01:31:09

De heer Eikenaar: De motie voegt twee aspecten toe die we in het monitoringsplan wellicht niet automatisch zouden hebben opgenomen. Dat is de opsplitsing per half jaar en de terugwerkende kracht. Het is niet uit te sluiten dat we het wel gedaan hadden, maar het staat nu in deze motie en dat voegt wellicht wat toe. Dat brengt mij dat ik de motie oordeel raad uiteindelijk geef, ondanks mijn wat nuancerende opmerkingen over wellicht de overbodigheid daarvan.

01:31:41

De heer Eikenaar: Dan de motie M 08 over de individuele inkomensvoetstuk en de differentiatie daarvan. Die krijgt van mij oordeel raad, maar wel met een aantal opmerkingen. Het verzoek is om het in kaart te brengen. In kaart brengen is niet - dat zegt u ook niet, dat beweer ik hier niet - hetzelfde als het ook doen. Op het moment dat wij in kaart brengen wat het betekent kan het ook de conclusie zijn dat het differentiëren te grote consequenties heeft voor bepaalde groepen mensen. Wij weten ook dat je aanpassingen in je armoedebeleid, vooral bij dit soort inkomensondersteunende maatregelen, niet lichtzinnig moet doen, omdat mensen afhankelijk zijn van die inkomensondersteuning. Op het moment dat wij dit in kaart brengen, is het denk ik goed om daar een goed debat over te voeren. Dan kan wat mij betreft ook de conclusie zijn dat we het houden zoals het is. De conclusie kan ook zijn dat we dingen aanpassen dingen, maar die andere conclusie staat nadrukkelijk ook als optie open. Nogmaals, omdat je dat niet lichtzinnig moet doen. De motie krijgt wel oordeel raad.

01:32:52

Voorzitter: Dank u zeer. Ik ga eerst even naar de fractie van D66, dan VVD en CDA.

01:32:59

Mevrouw Gietema (D66): In ieder geval fijn dat de wethouder toelicht, dat we terughoudend moeten zijn met inkomensvoorzieningen. Daar ben ik me terdege van bewust en het is met die reden ook echt een onderzoek en kijken hoe dat beeld eruitziet. Een vraag over de motie over monitoring. Allereerst voel ik toch de neiging dat we vanuit D66 moeten benadrukken dat het niet alleen om cijfertjes gaat. Dat we niet alleen op cijfertjes willen monitoren, maar dat dit echt een aanvulling is. Is de wethouder het met mij eens dat de motie juist zou kunnen helpen bij de uitvoering? Dat we dus echt gezamenlijk dat traject lopen als raad en college? Is de wethouder het met me eens dat de tekst, die nu in het uitvoeringsprogramma staat, wellicht te summier is? Er zijn al heel veel plannen over het monitoringsplan, maar er staat heel weinig in over het uitvoeringsplan. Dat maakt ook dat deze motie is ontstaan. Ik vroeg me af hoe u daarop reflecteert.

01:34:00

Voorzitter: VVD.

01:34:03

Mevrouw Akkerman (VVD): Dank u wel. Wij hadden nog vragen gesteld over of het college niet denkt dat het uitvoeren van die individuele inkomensvoetstuk sowieso heel erg ingewikkeld wordt. Ik snap dat dit deels natuurlijk uit dat onderzoek zou

kunnen blijken, maar wij hebben als fractie enige voorzichtigheid met het uitvoeren van allerlei onderzoeken, als je het bij voorbaat al zou kunnen weten. Wij zijn benieuwd wat het college daarvan denkt.

01:34:23

Voorzitter: CDA.

01:34:24

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, ik had een vergelijkbare vraag als de VVD net stelde. Wat betekent dit voor de ambtelijke capaciteit? Is het überhaupt mogelijk om te differentiëren? Als je gaat differentiëren, betekent het ook dat bepaalde groepen er juist op achteruit gaan, terwijl anderen erop vooruitgaan of zal er extra geld bij moeten komen? Ik snap dat dit vragen zijn die in dat onderzoek terechtkomen, maar ik ben benieuwd of de wethouder misschien al een tipje van de sluier kan oplichten.

01:34:47

Voorzitter: Partij van de Arbeid.

01:34:49

Mevrouw Huitema (PvdA): Hij zegt het op het eind zelf al. In de motie staat een oproep om te onderzoeken, dus er worden hier niet direct actieplannen uitgezet of mensen gekort die niet in die differentiatie vallen.

01:35:01

Voorzitter: Andere fracties nog? Een reactie van de wethouder.

01:35:07

De heer Eikenaar: Allereerste excuses aan de VVD. Ik had inderdaad die vraag opgeschreven, maar ik was zo op de motie gefixeerd dat ik die over het hoofd had gezien. Onderdeel van het onderzoek moet uiteraard zijn wat het betekent voor de uitvoering. Wij keren nu die individuele inkomstenstoeslag ook automatisch uit. De eerste berichten die ik hoorde, was als je het verder differentieert, want er zit nu ook al een differentiatie in, dit mogelijk zou moeten zijn. Dat moeten we echter wel meenemen in dat onderzoek. Hetzelfde geldt voor de uitvoeringskosten. Als die gierend de pan uit gaan, dan is dat niet handig. We keren natuurlijk automatisch uit op dit moment en dat moet uiteraard mogelijk blijven. Als je dat namelijk niet doet, kun je een achteruitgang zien in de aanvragen. Dan heb je het wel beter en meer gefinetuned, maar maken minder mensen er gebruik van. Dat zijn aspecten die daarin meegenomen moeten worden.

01:36:08

De heer Eikenaar: Dan een reactie op D66. Ik vind niet dat wat er staat te summier is, maar het is u blijkbaar niet helemaal helder. Als ik de motie lees, zitten we meer op één lijn dan lijkt. Ik zie het als een aanvulling. Er is niets op tegen om de motie aan te nemen en dan nemen we dit mee in dat monitoringsplan. Het kan er zo ingepast worden. Mijn opmerking is vooral dat 80 procent van wat u hier stelt al automatisch in dat plan had gezeten. Daardoor neigde ik een beetje naar overbodig. Er zitten echter ook een paar aanvullingen in, dus uiteindelijk is het oordeel raad.

01:36:46

Voorzitter: Ik stel voor dat we overgaan naar de stemmingen, als dat kan. Dat lijkt te

kunnen. Zijn er stemverklaringen op het hoofdvoorstel of de moties? Nee? Dan gaan we stemmen over het hoofdvoorstel.

01:37:26

Voorzitter: Dat lijkt unaniem aanvaard.

01:37:30

Voorzitter: Dan hebben we een motie onder nummer zeven, M 07: 'Monitoren aanpak armoede en schulden'. Daarover stemmen we. Ik open de stemming.

01:37:57

Voorzitter: Ik sluit de stemming en die motie is verworpen.

01:38:02

Voorzitter: Dan hebben we nog een motie onder nummer acht, M 08: 'Onderzoek mogelijkheden differentiëren individuele inkomenstoelag'. Mevrouw Akkerman.

01:38:11

Mevrouw Akkerman (VVD): Dank u, Voorzitter. Ik heb nog een stemverklaring bij deze motie. Op basis van het gesprek, wat we er net over hadden, maken wij de afweging dat het best ingewikkeld gaat worden en dat we er daarom geen onderzoek naar willen doen. We stemmen tegen.

01:38:24

Voorzitter: Ik open de stemming.

01:38:48

Voorzitter: Ik sluit de stemming en de motie is aanvaard.

c. Woonwagen- en woonwagenstandplaatsenbeleid

- M11: Woonwagenstandplaatsen

01:38:52

Voorzitter: Dan zijn we bij het woonwagen en woonwagenstandplaatsenbeleid. Daar is een motie op ingediend door een aantal partijen onder nummer elf, M 11. Wie mag ik het woord geven? CDA.

01:39:09

Mevrouw Armut (CDA): Dank, Voorzitter. Ik denk dat het college tijdens de conformstukken, wat dit stuk toen nog was, terecht is gecompimenteerd voor het opstellen van dit beleid. Jarenlang was het namelijk allesbehalve vanzelfsprekend dat gemeenten beleid maakten voor woonwagenbewoners. Sterker nog, er werd in veel plekken een uitsterfbeeld gehanteerd. Dit is pas sinds korte tijd anders na uitspraken van het College voor de Rechten van de Mens en het Europese Hof voor de Rechten van de Mens. De culturele identiteit van woonwagenbewoners wordt als mensenrecht erkend. Er moet nu binnen afzienbare tijd binnen beperkte onderlinge afstand tussen locaties en in familieverband gezorgd worden voor standplaatsen. Dit college zet hierin een belangrijke eerste stap voor mensen die hier hard voor hebben moeten vechten.

01:39:50

Mevrouw Armut (CDA): Het is echter niet genoeg. We gaan met dit beleid er niet voor zorgen dat we voldoen aan het mensenrechtelijk kader, maar alleen dat we niet veel verder gaan achterlopen dan we nu al doen. Op dit moment telt de

hoofdwachtlIJst voor de doelgroepen Reizigers, Roma en Sinti in onze gemeente al 72 wachtenden. In de periode die de gemeente nodig denkt te hebben voor het opleveren van de locatie voor 30 standplaatsen groeit de hoofdwachtlIJst met 31 namen en dan neem je eventuele groei door spijtoptanten of huishoudverdunding nog niet eens mee. Kortom, Voorzitter, met deze inzet zullen de wachttijden niet afnemen, maar slechts iets minder hard groeien. Hoewel we hiermee verdere verwijdering van het mensenrechtelijk kader beperken, brengt het ons niet dichterbij het voldoen hieraan. Wij willen de ambitie vergroten nu het nog kan en pleiten daarom met deze motie voor inzetten op het creëren van tenminste 60 standplaatsen verdeeld over twee of drie locaties.

01:40:46

Voorzitter: Dank u zeer. Is er nog woordvoering van de andere ondertekenaars? Nee? Andere fracties op dit onderdeel of over de motie? De VVD.

01:41:00

De heer Heiner (VVD): Dank, Voorzitter. Ten eerste wil ik twee dingen benoemen. Ik wil het college complimenteren met de keuze om de bestuurlijke boete voor het vergeten van het aanvragen van de opkoopbeschermingsvergunning van soms wel € 1.250 te verlagen naar € 250. Daarnaast wil ik het college complimenteren met het afschaffen van het samenwoonverbod. Ik ben blij dat alle mensen die illegaal samenwonen nu weer legaal samenwonen. Beide dingen hebben we als fractie op de agenda gezet en meermaals aandacht voor gevraagd. Wellicht ga ik het samenwoonverbod wel missen.

01:41:33

De heer Heiner (VVD): Er is een groot tekort in alle groepen. Wat ons betreft moeten we er alles aan doen om dit tekort in te lopen, dus ook meer standplaatsen voor woonwagens draagt daaraan bij. Wat ons betreft moet iedereen op zijn of haar manier kunnen wonen, dus ook samenwonen. Op dit moment is er een groot tekort aan standplaatsen voor woonwagenbewoners. Een plek waar mensen kunnen wonen, dat is nu juist waar een tekort aan is ook voor deze groep. Daarom steunen wij deze motie om meer standplaatsen te realiseren.

01:42:05

Voorzitter: Andere fracties nog? GroenLinks.

01:42:11

Mevrouw Hillekens (GroenLinks): Dank, Voorzitter. Ik ga me aansluiten bij de complimenten van het CDA en de VVD voor het college. Heel fijn dat het college stappen onderneemt om inderdaad voor deze groep inwoners van onze gemeente ruimte te maken. Wij gaan de motie niet steunen, omdat wij zowel uit het gesprek bij de conformstukken als uit het technisch navragen hebben gehoord, dat we in eerste instantie gaan kijken naar deze 30 nieuwe plekken, maar dat we daarna niet stoppen met zoeken. Misschien kan de wethouder dit nog even kort toelichten, maar met die belofte is het voor ons helemaal duidelijk dat het goed komt met stappen nemen om deze wachtlIJst wat in te perken.

01:42:50

Voorzitter: De Stadspartij.

01:42:52

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Ik heb een vraag aan GroenLinks. Mag dat?

01:42:58

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Voorzitter, dank u wel. Ik vraag me af of GroenLinks kan aangeven hoeveel sneller het mensen helpt, als je eerst 30 gaat zoeken en als je die hebt gevonden nog eens een keertje voor 30 gaat zoeken? Denkt GroenLinks niet dat het beter is, als we toch al zo ontzettend achterlopen, om in één keer 60 plekken te gaan zoeken?

01:43:22

Mevrouw Hillekens (GroenLinks): Voorzitter, ik heb me volgens mij dan niet helemaal goed uitgedrukt in mijn woordvoering. Wat wij begrepen hebben, is dat er wordt gekeken naar tenminste 60 plekken in dit gebied. Dat niet wordt uitgesloten dat we verder kijken en ook de mogelijke uitbreiding, zoals in het stuk staat, mee wordt genomen als één van de criteria om een locatie op te beoordelen. Wat ons betreft zien wij daar een positieve ontwikkeling, waar echt kans is voor extra aanvullende woonwagens.

01:43:51

Voorzitter: Ik begreep dat het CDA ook nog een vraag aan u had. Dat was dezelfde vraag. Partij van de Arbeid.

01:44:00

De heer Tjepkema (PvdA): Dank u, Voorzitter. Heel kort kan ik me aansluiten bij alle complimenten die al gegeven zijn over het stuk, want het is een fantastisch stuk. Zonder gekkigheid, hartstikke mooi. Ik sluit me voor de rest aan bij de woordvoering van GroenLinks. Wij hebben ook begrepen dat die 30 inderdaad de harde ondergrens is. Dat dit nu gerealiseerd gaat worden en als het nodig is, dat er ook echt gekeken wordt naar extra plaatsen. Ik zou de wethouder nog even willen aankijken om dat te verhelderen.

01:44:24

Voorzitter: Dat leidt nog tot een vraag van het CDA.

01:44:26

Mevrouw Armut (CDA): Dank, Voorzitter. De Partij van de Arbeid zegt 'als het nodig is', maar volgens mij weet de Partij van de Arbeid ook dat het nodig is. Vindt de Partij van de Arbeid ook dat we niet moeten sturen op wat minimaal haalbaar is, maar wat minimaal nodig is om te voldoen aan het mensenrechtelijk kader? Ziet de Partij van de Arbeid ook dat 30 daar niet aan voldoet?

01:44:47

De heer Tjepkema (PvdA): Nee, dat niet. Wij denken inderdaad dat je moet voldoen aan het mensenrechtelijk kader. Daarom is het goed afgestemd met de doelgroep. Zij hebben aangegeven dat zij denken met deze plek in ieder geval een hele grote stap te kunnen maken en dat het voldoende zal zijn. Zo hebben we het ook gehoord toen wij het technisch uitgevraagd hebben. Volgens mij worden de goede stappen gezet. Ik heb er alle vertrouwen in, als er meer dan 30 plekken nodig blijken te zijn, dat het college stappen zal zetten om dat voor elkaar te krijgen.

01:45:11

Voorzitter: CDA, nog één keer.

01:45:13

Mevrouw Armut (CDA): Dat zijn meerdere dingen, Voorzitter. Het is natuurlijk logisch dat de doelgroep blij is. Als je eerst niets krijgt en nu 30 krijgt, natuurlijk ben je dan blij. Ze hebben niet eerst gezegd mogen we 60 en wij doen er 30. Zo is het niet gegaan. Nu blijft de Partij van de Arbeid zeggen dat 30 genoeg is, maar 30 is niet genoeg als je wil voldoen aan het mensenrechtelijk kader. We hebben gezien, ook de Partij van de Arbeid heeft in de stukken gezien, dat die wachtlijst nu al behoorlijk vol is en die stroomt verder door. Ook in die vijf jaar dat die 30 misschien gerealiseerd worden, stroomt het verder door. Het zoekgebied is heel beperkt. Ziet de Partij van de Arbeid ook dat het heel belangrijk is om nu al in te zetten op die 60, omdat de kans steeds kleiner wordt, dat we überhaupt een locatie gaan vinden?

01:46:00

De heer Tjepkema (PvdA): Het CDA heeft gelijk in één ding en dat is dat die lijst in ieder geval doorstroomt. Dat betekent echter ook dat er weer wat af kan gaan, voor zover wij het allemaal nagevraagd hebben en we hebben dit ook bevestigd gekregen op die manier. Tegelijkertijd hebben we gehoord dat over die 30 goede afstemming is geweest met de doelgroep. Volgens mij is er niet zoveel aan de hand, als het college inderdaad kan bevestigen dat die 30 gerealiseerd gaan worden en dat er ook echt gekeken gaat worden naar extra plekken, mocht dat nodig zijn.

01:46:28

Voorzitter: Dank u zeer. Zijn er nog andere woordvoeringen op dit onderdeel? Of gaan we naar het college? We gaan naar het college.

01:46:40

De heer Van Niejenhuis: Dank u wel, Voorzitter. Wij zullen deze motie ontraden en ik zal toelichten waarom het college deze motie ontraadt. Zoals CDA terecht opmerkt, is het voor het eerst sinds jaren dat er een ambitie is vanuit het college om deze doelgroep te huisvesten. Een flinke ambitie, want 30 plekken vinden is geen sinecure. Daarbij nog het gegeven dat we die echt aan de westkant van de stad willen vinden. Dat is in overeenstemming met de wens van de doelgroep, omdat er sprake is van familiale verbanden en mensen de nabijheid waarderen. Dat maakt de puzzel niet eenvoudig. Als ik één ding niet wil - als wethouder persoonlijk, maar ook de rest van het college niet - is het ambities opschrijven die we vervolgens niet goed kunnen programmeren en niet goed kunnen realiseren. Waar wij dus naar gestreefd hebben, in overleg met de doelgroep, is een ambitie opschrijven die te realiseren is, zij het ambitieus.

01:47:31

De heer Van Niejenhuis: Ik heb ook in de bespreking in de meningsvormende sessie aangegeven, dat dit de ambitie is die wij op dit moment hebben, maar dat ons denken daarover niet stilstaat. Er is mij door de woordvoerder van het CDA gevraagd of wij ook zullen inspelen op kansen die zich voordoen op andere locaties en die toezegging heb ik gedaan. Wat mij betreft gaat dit gemeentebestuur nu voor de ambitie om 30 plekken te realiseren, wat op zichzelf al echt een flinke uitdaging is. Er zullen ook andere redenen zijn waarom de wachtlijst misschien ingekort wordt. Dat kan zijn door sterfte, heel cru misschien, maar dat kan spelen. Het kan zijn door

samenwonen en het kan door verhuizen naar een andere locatie. Die 30 plekken toevoegen, is dus niet de enige reden waardoor de wachtlijst korter zal worden. Ik stel voor dat we als gemeentebestuur periodiek reflecteren op dat aantal. Ik kan me heel goed voorstellen, dat we over een jaar of twee kijken of die 30 nog steeds reëel is of dat er iets anders nodig is. We zouden dat kunnen betrekken bij het maken van een nieuwe woonvisie of iets dergelijks. Ik wil kijken naar wat handig is qua procedure. Nogmaals, de motie wordt ontraden. Ons denken stopt niet bij het realiseren van 30 plekken, want ook wij willen de wachtlijst verder inkorten.

01:48:50

Voorzitter: Leidt dat nog tot reacties uit de raad? Of kunnen we overgaan tot vaststelling? Nee? Dan ga ik voorstellen dat we gaan stemmen over het raadsbesluit. Zijn er nog stemverklaringen? Student en Stad.

01:49:08

De heer Swets (Student en Stad): Ook naar aanleiding van de uitleg van de wethouder van zojuist zal onze fractie tegen de motie stemmen. De toezegging dat er periodiek geëvalueerd gaat worden of er eventueel nog extra behoefte is, lijkt ons voldoende. Wij zien geen meerwaarde in deze motie.

01:49:25

Voorzitter: Andere fracties nog? Stadspartij.

01:49:29

Mevrouw Sloot (Stadspartij 100% voor Groningen): Voorzitter, dank u wel. Zoals u kunt verwachten, zullen wij voor de motie stemmen, omdat wij denken dat juist nu het moment daar is om extra ambitieus te zijn. Wij zullen ook voor het raadsvoorstel stemmen, omdat wij de noodzaak erkennen. We hadden alleen liever een tandje meer gewild.

01:49:53

Voorzitter: CDA.

01:49:56

Mevrouw Armut (CDA): Voorzitter, het is niet genoeg. Ik hoor allemaal redenen van partijen waarom de wachtlijst misschien iets korter zal worden. Drie uitstroom per jaar - dat hebben we allemaal kunnen lezen - en misschien wat sterfte wegen niet op tegen de groei die er zal zijn. Met alleen al mensen die achttien worden, groeit die lijst met 31 namen. Het is jammer dat fracties niet inzien hoe belangrijk het met die schaarse ruimte is om juist nu in te zetten op meer locaties.

01:50:22

Voorzitter: ChristenUnie.

01:50:24

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u, Voorzitter. Wij kunnen ons aansluiten bij Student en Stad. De motie is in die zin wat eenzijdig, omdat het nu gaat over die doelgroep en daar in één keer een extra ambitie aan wordt toegevoegd. Dit terwijl er heel veel groepen zijn in deze stad die moeilijk aan een woning kunnen komen. Er zijn lange wachtlijsten en daar moeten we ook rekening mee houden in onze programmering.

01:50:49

Voorzitter: D66.

01:50:51

De heer Lo-A-Njoe (D66): Voorzitter, ook wij sluiten ons aan bij de stemverklaring van Student en Stad. Het voorstel zullen we steunen, maar de motie niet. We snappen de zorg wel die daar geadresseerd wordt, maar gezien hetgeen het college heeft gezegd, gaan wij ervan uit dat daar invulling aan wordt gegeven.

01:51:08

Voorzitter: Anderen nog? Nee? Dan open ik de stemming over het hoofdvoorstel.

01:51:28

Voorzitter: Ik sluit de stemming. Unaniem aanvaard.

01:51:31

Voorzitter: Dan de motie onder nummer elf, M 11. Ik open de stemming.

7. Afscheid

- [18:15 uur Afscheid Hans Sietsma \(GroenLinks\)](#)

01:52:09

Voorzitter: Dan gaan we naar het moment, waarvan we wisten dat het zou komen, maar wat we liever hadden uitgesteld. Desalniettemin...

01:52:45

Voorzitter: Daar staan we dus weer. Bedankt. Denk je dat je alles ongeveer gehad hebt en dan gaat Hans ook nog weg. Hans Sietsma, onze plaatsvervangend raadsvoorzitter tot voor kort, nu ook weg als raadslid. Het is duidelijk dat je er moeite mee hebt, maar wij misschien nog wel meer. Precies tien jaar ben je raadslid geweest in de raad van Groningen en daarvoor ook bijna vijf jaar raadslid in Haren. Je allereerste woordvoering ging over de bouwplannen Dilgt, Hemmen en Essen. Je diende gelijk een motie in om het raadsvoorstel terug te sturen. Jij vond dat er te weinig informatie in stond om een afgewogen en transparant besluit te nemen. De motie haalde het en de toon was gezet. Het was ook gelijk duidelijk wie Hans Sietsma was.

01:54:00

Voorzitter: Groen, ik noem de bescherming van bomen en houtwallen, en burgerparticipatie waren toen al belangrijke speerpunten van jou. Inspraak van inwoners vond en vindt je belangrijk. Verder was je toen al heel scherp op de financiën en zeer goed ingelezen op de dossiers. De laatste jaren voor de herindeling gingen vooral over de herindeling. Die speelde overal doorheen. Je was voor of tegen, goed of fout en daarbij was hard op de inhoud en zacht op de relatie, waar we nu in deze raad zo trots op kunnen zijn, soms ver te zoeken. Dat weten veel mensen die er toen bij waren. Zelf noem je jouw jaren in de raad van Haren 'een wilde tocht', waarin je hebt geleerd dat er dwars door alle tegenstellingen heen, die soms kunnen uitmonden in gebrek aan onderling vertrouwen, uiteindelijk toch niets anders opzit dan elkaar te vertrouwen. Ook toen al zocht jij de samenwerking op met coalitie en oppositie.

01:55:31

Voorzitter: Vanaf de start van de agendacommissie was jij daar lid van. De

agendacommissie die een steeds sterkere positie inneemt en daarmee het statement dat de raad over zijn eigen agenda gaat steeds meer waarmaakt. Typerend voor jou is dat je een zeer onafhankelijke positie inneemt ten opzichte van het college, waarin jouw fractie toch vertegenwoordigd was en is. Consequent kwam je op voor de belangen van de raad, als het moest ook tegenover je zogenaamd 'eigen wethouder'. Bij de start van de huidige raadsperiode, nadat de vorige voorzitter van de agendacommissie Rik van Niejenhuis wethouder werd, lag het voor de hand dat jij Riks rol als plaatsvervangend voorzitter van de raad en voorzitter van de agendacommissie zou overnemen. Met Els van der Weele wisselde je het voorzitterschap van het politiek vragenuur af. Je deed het allemaal met verve. De aankondiging van jouw afscheid was zeker voor de agendacommissie een nare verrassing. Ook omdat je een andere steunpilaar van de commissie, Els van der Weele, al eerder had zien vertrekken. De wijze waarop je jouw vertrek onderbouwde, was typerend voor jou: "Als ik me niet meer 100 procent op de raad kan focussen, dan moet een ander het overnemen".

01:57:14

Voorzitter: Zo lijkt het misschien alsof je vooral achter de schermen actief bent geweest, maar je hebt je als volksvertegenwoordiger ook zeker in de raad laten gelden. Zo noem ik jouw initiatiefvoorstel 'Duurzaam en betaalbaar bouwen van woningen' wat unaniem werd aangenomen. Het werd mede ingediend door Rik van Niejenhuis, die nu als woonwethouder mooi kan zorgen dat één en ander ook echt wordt uitgevoerd. Als uitsmijter natuurlijk kunnen we jouw motie over de zandwegen noemen, unaniem aangenomen in de vorige raad, zodat omwonenden nauw worden betrokken bij het beheerplan voor je geliefde zandwegen in Haren.

01:58:02

Voorzitter: Beste Hans, we nemen afscheid van jou. Je had geen betere reden kunnen geven dan je hebt gegeven. We willen je ongelooflijk bedanken voor je grote inzet eerst voor Haren, dan in de verbinding naar Groningen en natuurlijk in de vele functies die je hier hebt uitgeoefend. We wensen jou en je partner heel veel liefde en heel veel succes waar jullie je gaan vestigen. Nogmaals heel veel dank voor je grote inzet.

01:59:42

De heer Sietsma (GroenLinks): Hij kan hoog genoeg.

01:59:44

De heer Sietsma (GroenLinks): Lieve familie, lieve bodes, allerliefste fractie, fijne griffiecollega's, beste collega-raadsleden, leden van het college, beste Koen. Dat moet ongeveer de volgorde zijn, als je hier werkt, denk ik. Familie voorop en dan de bodes, maar sommige collegeleden komen verderop heus ook nog aan de beurt. In deze raad heb ik nooit een maidenspeech gehouden. Het presidium vond dat direct na de herindeling niet nodig, voor wie al raadslid was geweest. Emotioneel raakte dat besluit mij diep kan ik jullie zeggen. Zoals het een Harenaar betaamt, voelde ik mij meteen niet gezien. Vooral, omdat ik in Haren ook nooit een ongestoorde maidenspeech hield. Een raadslid ter rechterzijde kon zich na enkele minuten niet langer inhouden en onderbrak mij met vragen die erop neerkwamen wie ik eigenlijk dacht dat ik was met mijn stadse ideeën over het ondermijnen van de perverse Participatiewet. Ja, weg maidenspeech.

02:00:55

De heer Sietsma (GroenLinks): Vandaag is het dus mijn dag, dat begrijp je. Het moet nog even. Dat past mij ook wel, want ik kom niet voor niets uit een 'grevonest'. Over dat nest moeten we het nog even hebben. Een broer die dienst weigerde. Een zus - ze zit daar - die zich in de permacultuur verdiept. Dat heeft niets te maken met arctische vorst, maar alles met tuinieren met de natuur. Alle landbouwwoordvoerders moeten dat vooral even googelen. Een moeder die zich niet liet piepelen. Haar beroep als apothekersassistente werd door de farmaceutische industrie gedegradeerd tot pillen tellen en doosjes vullen en dat vond ze een belediging voor haar vak. Ze ontwikkelde zich tot coördinator van een centrum dat taalonderwijs voor anderstaligen verzorgde; werk doen dat ertoe doet.

02:01:43

De heer Sietsma (GroenLinks): Mijn politieke bewustwording begon aan de rand van het zwembad in Leeuwarden; een gesprek in zwembroek met mijn vader. Hij vertelde dat hij president Tito bewonderde. Die zocht een derde weg in het communisme voor Joegoslavië met arbeiderszelfbestuur en verzette zich tegen Moskou. Hij bereikte een zekere welstand en vrijheid voor inwoners zonder kapitalistisch te worden. Ik was veertien of vijftien en ik vond dat prachtig: onafhankelijk, eigenwijs, sociaal en vrede. Het leerde mij dat politiek er dus toe doet. Er waren meer belangrijke mensen in mijn politieke opvoeding. De conrector die zich er niet bij neerlegde dat de meiden in de vijfde klas slecht scoorden op wiskunde. Hij nam de lessen over van de vaste leraar wiskunde, nam de meiden onder zijn hoede en zorgde dat ze wel voldoende haalden. De ander zien en niet opgeven.

02:02:41

De heer Sietsma (GroenLinks): De lerares Geschiedenis. Ik zie haar nog staan in haar gebreide roze mantelpakje met witte zweetplekken onder de oksels, roken in de klas, zo een klein inklapbaar asbakje bij zich en een beetje muf. In mijn eindexamenstof zat het marxisme. Ze legde haarfijn uit hoe de onderbouw de economische eigendomsverhouding - ik sprak daar laatst nog over in deze raad - bepaalt van wat er in de bovenbouw gebeurt. De onderbouw bepaalt de politieke besluitvorming en ook de frames die gebruikt worden om te verklaren hoe de wereld in elkaar zit. Nooit heb ik meer geaccepteerd dat er geen alternatief is voor neoliberalisme. Geloof nooit zomaar wat je verteld wordt.

02:03:27

De heer Sietsma (GroenLinks): Ik moet ook mijn beste vriend Frank noemen. Samen waren wij actief in een jongerengroep van het IVN. Wij organiseerden zomerkampen en werkdagen in de natuur. Wij geloofden niet dat het vanzelf goed komt, als je maar laat zien hoe mooi de natuur is. Het is geen gebrek aan kennis of esoterische ervaring, maar het economisch systeem maakt de natuur kapot. Wij besloten dus op zeker moment om een kamp te organiseren met het thema 'Anarchisme en milieu'. Vanzelfsprekend zonder vooraf vastgesteld programma; deelnemerszelfbestuur. Wij werden ontboden door de directie van het IVN. De pr over het kamp had het ministerie bereikt en dat dreigde met intrekken van de subsidie. Anarchisme en de macht uitdagen dat kon echt niet. De onderbouw bepaalt ook het toegelaten discours. Overigens was de afspraak voor die schrobbering in een chic restaurant in Zwolle. Wij verschenen daar in een dure bolide die pontificaal voor de deur parkeerde en allebei strak in het pak. Zelden zag ik zulke ontregelde gezichten. De

bovenbouw laat zich het best ontregelen door een eigen koers. Het kamp ging uiteraard door.

02:04:48

De heer Sietsma (GroenLinks): Tot slot, filosofe Hannah Arendt. Net als jullie allemaal meende zij stellig dat jij je als mens in het publiek discours moet begeven. Dat is een publieke plicht. Niet meedoen betekent dat jouw waarheid ook niet gehoord wordt. De waarheid moeten we samen blijven zoeken. De onvolmaaktheid van de wereld en van de ander omarmen. Vertrouwen in de menselijkheid van de ander. Vrede, geloof dat de natuur zich redt, zelfbestuur, onafhankelijkheid, werk doen dat ertoe doet, de boel ontregelen, geloof in de ander, de onvolmaaktheid omarmen en een licht marxistische analyse van onze samenleving. Dan hebben we het wel zo een beetje gehad met dat nest van mij.

02:05:39

De heer Sietsma (GroenLinks): Tot slot wil ik graag iedereen bedanken met wie ik samenwerkte in de afgelopen jaren. Allereerst natuurlijk de bodes. Dank voor jullie geduld als ik weer eens een laptop of een snoetje kwijt was, gebakshoteltjes nodig had of weer niet wist waar ik moest zijn. De griffie, dank voor jullie eindeloze bereidheid dingen uit te zoeken, stukken te vinden, mee te denken, goede raad te geven, zelfs als die in de wind werd geslagen. Dank voor de samenwerking, zonder jullie zijn we nergens. De leden van het college. Dank voor jullie bereidheid tot gesprek. Zonder het goede gesprek komen we niet vooruit, wij niet en jullie ook niet. Soms moest ik als aanvoerder van de agendacommissie even armpje drukken met jullie, maar ook dat was mijn genoeg.

02:06:28

De heer Sietsma (GroenLinks): Een paar wethouders wil ik even apart noemen. Kirsten, aan het begin van de vorige periode pleitte ik voor de coalitie zoals die er nu is. Dat mocht niet in mijn fractie. Met de fundi's van de SP en de Partij voor de Dieren, weet je niet waar je aan toe bent. Mijn woorden. Zelf ook wel een beetje een fundi besloot ik de samenwerking met jou, Kirsten, te zoeken. Je weet, we hebben het er wel eens over gehad, het was fijn met jou. Dank.

02:07:03

De heer Sietsma (GroenLinks): Rik, het was een bijzonder genoeg met je samen te werken. Je was de vorige periode in mijn beleving de twaalfde GroenLinkser.

02:07:21

De heer Sietsma (GroenLinks): Weet dat je in 2040 spijt krijgt, als zal blijken dat de huizen die jij nu laat bouwen achteraf geïsoleerd moeten worden, omdat ze toch nog te veel energie gebruiken.

02:07:33

De heer Sietsma (GroenLinks): Miriam, helaas is zij er niet, maar ik wil haar toch bedanken voor de ruimte die zij liet als fractievoorzitter voor mij om mijn eigen ongelukken te ensceneren. Ook nu als wethouder doet zij dat weer. Participatie als vertrekpunt en niet als eindpunt. Ik hoop dat zij zich niet laat inpakken door het systeem.

02:07:53

De heer Sietsma (GroenLinks): Tot slot jullie allemaal, collega-raadsleden, ik moest

kiezen. Vertellen over mijn avonturen met jullie zou nog uren extra vragen. Ik laat het bij mijn dank, want wat ga ik jullie missen. Pas goed op elkaar. Denk af en toe aan Hannah Arendt en omarm de beperkingen van de ander. Denk ook af en toe aan Marx. Het gaat niet om oppervlakkige successies, het gaat om wat er hier echt anders moet. Pas goed op onze mooie gemeente.

02:08:21

Zaal: [applaus]

02:08:37

Voorzitter: Heel hartelijk dank, Hans. Wij gaan...

02:08:43

Voorzitter: Er komt nog iets. Wij wachten nog even op iets.

02:09:00

Video GroenLinks Hans Sietsma: Ik sta hier om een filmpje te maken over een nieuw bos wat we hier achter mij willen aanleggen.

02:09:07

Video GroenLinks Hans Sietsma: Hier komt een park wat onderdeel wordt van een nieuwe stadswijk van de stad Groningen.

02:09:12

Video GroenLinks Hans Sietsma: Hans, waar ben jij blij mee?

02:09:14

Video GroenLinks Hans Sietsma: Hoe wij de wijkvernieuwing aanpakken. Daar ben ik blij mee. Automobilisten die kunnen prima over de ringweg. Het gaat ook nog regenen.

02:09:25

Video GroenLinks Hans Sietsma: Kijk, als je die gebouwen hier achter mij ziet, dat is allemaal beton. Wat je graag zou zien, is dat die gebouwen groen zijn. Daar is de Europaweg, dat is de route die ze moeten gaan.

02:09:40

Video GroenLinks Hans Sietsma: Wij willen doorgaan met veranderen en daar wil ik bij zijn.

02:09:56

Voorzitter: Met een mooie olijfboom in het midden. Wij gaan eten. We gaan afscheid nemen van Hans. We gaan nieuwe raadsleden feliciteren met van alles en nog wat en de mensen die een maidenspeech gehouden hebben. Dan zijn we rond half acht weer terug voor de rest van de agenda.

8. Moties vreemd aan de orde van de dag

00:19:13

Voorzitter: In het presidium is zojuist gesproken over de moties vreemd aan de orde van de dag. Aan mij is het om de enigszins ondankbare rol op me te nemen om een aantal van de mensen die hard aan die moties gewerkt hebben een klein beetje gestreng toe te spreken, in navolging van fractievoorzitters die bij tijd en wijle zeggen: "Nee, we hebben andere afspraken over de moties vreemd aan de orde van de dag. Dit zijn de afspraken en zo doen wij dat."

00:19:47

Voorzitter: Een aantal fractievoorzitters heeft gezegd tegen hun fractieleden: "Wij gaan daar geen motie over indienen, want de afspraak was dat we dat alleen doen voor het onder de aandacht brengen van een actualiteit, voor het maken van een punt of het meegeven van een bepaalde lading die de raad wil overbrengen." Toen ontstond in het presidium enige discussie over de vraag: geldt het voor alle moties vreemd aan de orde van de dag die hier nu aan de orde zijn en onder handhaving van de afspraken die zijn gemaakt. Daar was iedereen het over eens. Zo hebben we het afgesproken als boodschap: wees voorzichtig met dit kostbare instrument van de raad. Maak het niet bot door over van alles en nog wat moties vreemd aan de orde in te dienen. Beperk je bij het onderwerp. Als het kan, moet het echt een relatie hebben met de actualiteit.

- *Motie n.a.v. collegebrief: Agenda Landelijk gebied*
- *M01: Landelijk gebied Groningen Meer dan een (gouden) rand*
- *M03: Geen gemeentelijke winkel*
- *M04: Onrealistische en overbodige agenda Landelijk gebied*

00:21:02

Voorzitter: Wij hebben op de agenda naar aanleiding van een collegebrief een drietal moties over het landelijk gebied. Dat is natuurlijk altijd actueel. Wie mag ik het woord geven over deze motie? De ChristenUnie.

00:21:34

De heer Rebergen: Dank u wel, Voorzitter. De agenda landelijk gebied heeft een brede scope. Hij geeft aan dat alles met elkaar in verbinding staat en dat we het beleid hier in de gemeente niet los kunnen zien van wat nationaal en internationaal gebeurt. Er staan veel dingen in waar we niet over gaan, maar wat wel van belang is. Wat ons opvalt is dat de nota vooral vanuit de stad over het landelijk gebied wordt verteld. Het landelijk gebied is een gouden rand van de stad. Maar dat niet alleen. Het landelijk gebied heeft waarde van zichzelf. Het is een prachtig gebied en dat gebied heeft niet alleen waarde voor de stad, maar veel meer dan dat. Voor de dieren en de mensen die er leven, wonen en werken.

00:22:14

De heer Rebergen: We zien in deze nota te weinig de waarde die het gebied op zichzelf heeft, terug. We dienen daarom samen met een heel aantal partijen een motie in om die waarde van het landelijk gebied in de verdere beleidsvorming in het oog te nemen. En het verhaal te vertellen van de mensen die er wonen. Dan zou je kunnen aangeven wat deze intrinsieke waarde van het landelijk gebied is en ze vertellen dat dat veel meer is dan een gouden rand van de stad. Tot zover.

00:22:45

Voorzitter: Dank u zeer. Ik kijk naar de andere indieners of het zo voldoende verwoord is op dit punt. Dat is het geval. De VVD heeft een toelichtende vraag. Gaat uw gang.

00:23:03

De heer Heiner: Dank, Voorzitter. Wij vragen ons af: wat verandert deze motie? Wat verandert het in het beleid en wat bereiken we ermee als we deze motie aannemen? Wat hoopt u te bereiken?

00:23:21

De heer Rebergen: Als je deze nota leest, is het alsof we een stad hebben. Daar hoort landelijk gebied bij. Dat is heel mooi voor een stad. Dan kunnen ze een keer gaan wandelen of een keer gaan fietsen. Mooi voor de stad, maar dat is natuurlijk niet wat het gebied is. Het gebied is een mooi gebied op zichzelf. Daar wonen mensen, daar werken mensen. Wij willen dat die waarde van het gebied beschreven wordt en in beeld gebracht wordt door gesprek te hebben met de mensen die daar wonen.

00:23:46

Voorzitter: Een aanvullende vraag.

00:23:49

De heer Heiner: Voorzitter, wij vragen af: is wat de ChristenUnie betreft op dit moment dat niet in goede handen bij het college, dat het op deze manier bijgestuurd moet worden?

00:24:01

De heer Rebergen: Als ik dacht dat het niet bijgestuurd hoeft te worden, had ik geen motie ingediend.

00:24:06

Voorzitter: Een vraag van D66.

00:24:11

Mevrouw Poelstra-Bos: Een aanvullende opmerking dat wij inderdaad denken dat het juist omdat het een startnotitie is waar nog een heleboel andere documenten in komen, het juist heel erg belangrijk is om dat om te draaien. Dat je eerst uit moet gaan: wat is er al in het landschap aanwezig? Eigenlijk had er ook eerst een landschapbiografie moeten zijn en van daaruit gaat redeneren. Ik denk dat het van grote waarde is voor de vervolgcities en uitvoeringsprogramma's die eruit komen.

00:24:41

Voorzitter: Dan is er nog een motie van VVD, Partij voor het Noorden, Stadspartij, PVV, D66 en CDA. Wie wil daar een toelichting op geven? Gaat uw gang.

00:24:51

De heer Heiner: Dank, Voorzitter. Wat de VVD betreft moet de overheid zich bezighouden met haar kerntaken. Het oprichten van een gemeentelijke winkel voor de verkoop van bijvoorbeeld streekproducten is wat ons betreft geen kerntaak van de overheid. Dus moet de overheid dit niet doen. Daarom dienen wij deze motie in. Omdat er op dit moment onderzocht wordt of het eventueel kan. Vaak wordt hier vergeten dat het onderzoeken van dingen, al gebeurt dat door ambtenaren, geld en tijd kost. Tijd die we heel goed aan andere dingen kunnen besteden. Niet aan het uitzoeken of we een winkel zouden moeten openen. Laten we dat alsjeblieft aan ondernemers over. Mensen die bijvoorbeeld op de markt ondernemen of die een winkel hebben. Laten we dat niet aan de gemeente over. Daarmee creëer je een oneerlijke concurrentiepositie en het is niet nodig. Het is een kwestie van vraag en aanbod. Op het moment dat die vraag er is, zal een bedrijf, een ondernemer, in dat aanbod springen. Daarom zeggen wij: geen gemeentelijke winkel.

00:25:46

Voorzitter: Dat leidt tot een vraag van de ChristenUnie.

00:25:51

De heer Rebergen: Voorzitter, los van dat in een bijzin ergens genoemd wordt dat het een mogelijkheid is, wordt het op deze manier heel groot gemaakt. Om er inhoudelijk op in te gaan: wat ons betreft loopt de eiwittransitie nog niet zo erg. Het lokaal produceren en afzetten van voedsel kan daaraan bijdragen. Het kan voor ondernemers een kans bieden om op een andere manier te gaan ondernemen. Als een voedselwinkel daarbij helpend zou kunnen zijn, willen wij dat niet op voorhand uitsluiten. Hoe kijkt de VVD daar tegenaan?

00:26:25

De heer Heiner: Op dit moment zijn er heel veel voedselwinkels. We hebben een markt, we hebben supermarkten, we hebben boerderijen waar je dit soort artikelen kunt kopen. Dus is er helemaal geen gat waar de gemeente in moet springen. Daarnaast over de eiwittransitie: volgens ons gaat het hartstikke goed. De AMvB is daar hard mee bezig. Daar maken ze een heel werk van. Daar hebben ze een hartstikke groot bedrijf wat beeldbepalend is in onze hele provincie. Volgens mij gaat het erg goed en is het helemaal niet nodig. U zegt: "Dat staat er in een bijzin in." Dat is ook zo. Wij zien dat en wij denken: dat moeten we gelijk de kop indrukken, want wij zijn het daar niet mee eens.

00:27:00

Voorzitter: De SP heeft een vraag aan u.

00:27:03

De heer Brandenburg: Voorzitter, stel je hebt in het landelijk gebied boeren, ondernemers, mensen die zaken produceren en die zeggen: we zouden dat makkelijker dichterbij met korte ketens willen afzetten. De gemeente zegt: "We komen jullie tegemoet. Wij zorgen voor een manier om makkelijker jullie producten af te zetten." Dan kom je als gemeente enorm ondernemers tegemoet. U wilt altijd dat we dit doen, want enerzijds zijn het supermensen, maar anderzijds moet de gemeente ze volgens u altijd helpen. Dan zegt de VVD: nee, dat moet je nooit doen. Ik begrijp hem niet. Kunt u mij uitleggen waarom we dit echt niet moeten doen?

00:27:40

De heer Heiner: Voorzitter, dat wil ik heel graag uitleggen. Ondernemers willen zo weinig mogelijk bemoeienis vanuit de overheid. Overigens zijn er heel veel ondernemers die juist wel dingen verkopen uit landelijk gebied. Bijvoorbeeld de Jumbo, maar ook markten waar dingen verkocht worden vanuit het landelijk gebied. Er zijn boeren die dat op hun eigen erf verkopen waar je een kraampje hebt. Korter kan de keten volgens mij niet. Op het moment dat de overheid inspringt, kost dat ons als belastingbetaler heel veel geld. Het is geen taak van de overheid. Zorg dat je je als overheid met dingen bezighoudt waar je mee bezig moet houden. Zorg dat de straten er netjes bij liggen, dat het afval opgeruimd wordt. Niet met dit soort dingen. Laat dat aan ondernemers over.

00:28:18

De heer Brandenburg: Voorzitter, de VVD zegt: je moet als gemeente ondernemers niet faciliteren met dit soort dingen. Dat moeten ze altijd alleen maar zelf doen. De crisis van 2008 zijn we vergeten dat bedrijven nooit de overheid nodig hebben.

00:28:36

De heer Heiner: Nee, Voorzitter, dat is niet wat ik zeg. Alleen als overheid moet je niet een rol spelen dat je zelf een winkel gaat open. Dat gaat veel te ver. Dat is geen taak van de overheid.

00:28:46

De heer Heiner: GroenLinks.

00:28:57

Mevrouw Folkerts: Dank u wel. Ik hoor de woordvoerder van de VVD nu een aantal keer twee dingen noemen, namelijk aan de ene kant supermarkten en aan de andere kant boeren kunnen dingen aan huis verkopen. Vervolgens zegt hij: de markt voorziet hier al aan. Ziet u niet juist dat gat? Supermarkten vragen een wat grotere productie van een kleine ondernemer die er vaak niet is. Kleine boerenbedrijven, juist als die circulair werken, hebben vaak een heel wisselend aanbod. Ze zijn niet interessant voor supermarkten en verkopen het in inderdaad vaak aan de deur. Dat is voor de consument vaak toch net iets verder fietsen dan die supermarkt. Ziet de woordvoerder van VVD daar niet juist een gat waar de gemeente een rol kan spelen om dat gat te dichten?

00:29:46

De heer Heiner: Ik begon met boeren die dat op een boerderij verkopen. Ik noemde de Jumbo, maar ik had ook de bakkerij kunnen noemen, de slager, de groenteboer, de ondernemers op de markt: er zijn tal van bedrijven waar dit soort producten al verkocht worden. Het is oneerlijk als je daar als overheid in gaat mengen, omdat je vanuit een hele andere positie bent. Je veel kapitaalkrachtiger bent. Uiteindelijk is het de belastingbetaler die ervoor opdraait op het moment dat het niet goed gaat en het uiteindelijk failliet gaat. Zie Vapiano, waar we als belastingbetaler geld moeten bijleggen. Dat soort situaties moeten we wat ons betreft altijd zien te voorkomen.

00:30:22

Voorzitter: Mevrouw Folkerts.

00:30:25

Mevrouw Folkerts: Ziet u dan niet juist de rol van de overheid? Ik zie bijvoorbeeld een Ommelander markt die door de gemeente op een bepaalde plek wordt gezet, die door de gemeente bepaalde marktdagen toegewezen krijgt? Ik hoor vanuit de raad vragen: waar blijft die voedselmarkt die ons beloofd wordt? Daar ligt dan toch juist de rol van de overheid om een soort bedrijvigheid waar vanuit ondernemers behoefte aan is te stimuleren?

00:30:50

De heer Heiner: De facilitaire rol die de gemeente speelt bij het neerzetten van de markt en de marktmeester aanwijzen, is heel anders dan zelf een winkel openen. Volgens mij moeten we dat onderscheid heel duidelijk maken. Wij zeggen: we moeten geen gemeentelijke winkel open, maar wij zeggen niet: "We moeten als overheid helemaal geen rol spelen in het organiseren van de markt." Dat heeft u mij niet horen zeggen.

00:31:15

Voorzitter: Tot slot nog een motie onder deze brief van de PVV.

00:31:26

Mevrouw Blauw: Dank, Voorzitter. Ik heb in overleg met de wethouder besloten om deze motie niet in te dienen. Ik zou wel graag een toezegging op het dictum willen hebben. Ik wil graag het waarom van deze motie toelichten vanuit mijn partij, wat min of meer statement is van onze partij naar de boeren toe. In mijn eerdere woordvoering heb ik al aangegeven dat deze hele agenda feitelijk overbodig is. Alle zeven thema's waarop deze maatregelen voorstellen zijn een kop op wat de provincie, het Rijk en de EU voorstellen in wetgeving en richtlijnen. Dan hoeft dat in het geheel niet plaats te vinden en het zorgt voor een extra belasting van de boeren. Ik ben zelf een boerendochter. Ik weet hoe ze tegen deze agenda aankijken. Veel boeren kunnen hun bedrijfsvoering niet meer voortzetten door alle bureaucratie en maatregelen die deze agenda heeft. Daarom dit voorstel. Heel fijn voor de boeren als dit een toezegging zou kunnen worden.

00:32:27

Voorzitter: Een vraag van de fractie van GroenLinks.

00:32:30

De heer Rebergen: Ja, want mevrouw blauw zegt eigenlijk twee dingen. Aan de ene kant: dit zijn niet echt nieuwe dingen, want al deze regels gelden al vanuit de EU. Vervolgens: door al deze extra regels kunnen boeren straks hun werk niet meer doen. Welke van de twee is het? Kunt u mij daarbij helpen, want voor mijn gevoel is het een beetje in tegenspraak met elkaar.

00:32:48

Mevrouw Blauw: Dat klopt dit. Dit gesprek had ik inderdaad met de wethouder. Dit is het maximale wat we eruit willen hebben. Dit is waar de boeren mee kwamen. Om een handreiking te doen is dit wat we daarom graag doen. Dat klinkt inderdaad tegenstrijdig, maar helemaal niets doen en de agenda laten we uitrollen is wat ons betreft niet goed.

00:33:13

Voorzitter: Een motie onder vier wordt straks niet meer in stemming gebracht, want hij is geen onderdeel van de beraadslaging. Er is wel gevraagd om bevestiging van een toezegging. Zo begrijp ik het. Dat gaan we nu horen, want ik ga naar het college voor preadvies over de moties.

00:33:34

Mevrouw De Wrede: Dank u wel, Voorzitter. Ik wil beginnen met de motie van de ChristenUnie. Een prachtige motie waar het door mij verfoeide nutsdenken in wordt bekritiseerd. Over deze motie kan ik alleen maar zeggen: oordeel raad of instemmen. Het landelijk gebied heeft natuurlijk een intrinsieke waarde op zichzelf. Dat staat buiten kijf en dat vinden wij ook. Wij hebben in deze agenda het verhaal van het landelijke gebied zo opgeschreven dat we de samenhang tussen stad en landelijk gebied hebben benadrukt. In Groningen kun je het bijna niet over het landelijk gebied hebben zonder de impact van de stad te benoemen. Het gaat over: wat kunnen stad en landelijk gebied voor elkaar betekenen? De landschapsbiografie waar u aan refereert is in principe een hele feitelijke, wetenschappelijke benadering van het ontstaan van het landschap. Daar gaat het niet zozeer over de verhalen van de inwoners. Maar wij maken aansluitend een publieksvriendelijke versie van de landschapsbiografie en daar zullen wij via de zogenaamde oral History ook, maar

misschien ook wel juist aandacht besteden aan de verhalen van de inwoners van het landelijk gebied. Dat is natuurlijk: hoe kunnen wij het belang van het landelijk gebied goed omschrijven zonder juist de verhalen van de inwoners in dat verhaal te vervlechten.

00:35:27

Mevrouw De Wrede: Ik wil erop wijzen dat we op via verschillende manieren al bezig zijn met het verzamelen van verhaal over het landschap via het bloeiend perspectief, maar ook via bijvoorbeeld de landschaps werkplaats. De motie van de PVV is ingetrokken. Nu vind ik het een beetje ingewikkeld. Kan ik daar nu nog wat over zeggen of niet?

00:35:56

Voorzitter: U schijnt overeenstemming te hebben bereikt en daar vroeg de PVV bevestiging van.

00:36:09

Mevrouw De Wrede: Ik vervolg mijn betoog. Het zal u niet verbazen dat dit college een motie met de titel: Onrealistische en overbodige agenda landelijk gebied niet zal omarmen. Als wij deze motie goed lezen, dan staan daar bij het dictum en ik heb het dan over de laatste twee bullets, twee zinnen waar wij ons in kunnen vinden. Zoals wij het op dit moment in de agenda landelijk gebied hebben opgeschreven, staat daar een beetje sec dat wij bij de uitvoeringsagenda nieuwe vormen van landbouw gaan ontwikkelen. Wij willen de PVV, maar ook de andere leden van de raad, graag toezeggen dat wij dat doen in samenspraak met de landbouwers zelf. Dat waren we al van plan. We hebben daar uitvoerig over gediscussieerd een paar weken geleden. Het is heel goed om dat toe te voegen. Die toezegging wil ik inderdaad graag doen.

00:37:16

Mevrouw De Wrede: De derde motie: geen gemeentelijke winkel. Ik kan u beloven dat de gemeente geen winkeltje gaat spelen. Volgens mij heb ik dat duidelijk gezegd tijdens de commissie. Het advies aan deze motie is om de motie te ontraden. Wij hebben helemaal geen plannen voor een gemeentelijke winkel in de letterlijke zin van het woord. We zijn bezig met een korte ketenaanpak. Dat doen we met verschillende actoren. Dat doen we met de agrariërs zelf. Wij doen dat ook met andere overheden. We doen dat met [onhoorbaar], waarin AMvB een belangrijke rol speelt. Wij zien dit als een transitiekans om samen juist met die hele keten, met de producenten, de supermarkten, de winkeliers, de leveranciers en de consumenten te werken aan gezond, eerlijk en betaalbaar voedsel in het belang van de gehele keten. We hebben, dat is eerder naar u toe gekomen, een onderzoek gedaan naar de voedselactoren: het stakeholders onderzoek. Daaruit kwam duidelijk naar voren dat er bij heel veel verschillende actoren echt een vraag is naar gemeentelijke bemoeienis. Dan gaat het inderdaad om logistiek, of het gaat om andere vormen van het faciliteren van de bedrijfsvoering. Waardoor wij onze agrarische ondernemers juist kunnen ondersteunen. Deze motie willen wij graag ontraden.

00:38:51

Voorzitter: Een vraag van de heer Heiner en ook mevrouw Sloot wil nog wat vragen.

00:38:58

De heer Heiner: Dank, Voorzitter. Mooi dat wethouder toezegt geen eigen winkel te

openen. In de commissie proefde ik wat anders. Met die kennis trek ik de motie in. Het andere wat ik wilde vragen aan de wethouder gaat over de motie van de ChristenUnie. Wat gaat de wethouder anders doen op het moment dat die motie wordt aangehouden ten opzichte van als die niet wordt aangenomen?

00:39:30

Voorzitter: Mevrouw Sloot had nog een vraag, Stadspartij.

00:39:35

Mevrouw Sloot: Voorzitter, ik had twee vragen. De eerste is net door de heer Heiner gesteld en de tweede is ten aanzien van de motie van de PVV. De tweede bullet zou ik toch heel graag bij deze toezegging ook Stichting Landelijk Gebied Haren willen opnemen. Mevrouw heeft een aantal weken geleden ingesproken. Ze zijn niet gehoord. Hun naam zegt het al: zij horen gehoord te worden. Ik wil heel graag die toezegging.

00:40:06

Voorzitter: Student en Stad.

00:40:18

De heer Swets: Dank u, Voorzitter. Onze partij worstelt met de eerste motie van de ChristenUnie. Ik hoor de wethouder zeggen: "Stad en landelijk gebied gaan hand in hand." De motie roept op om dat in de toekomst meer los te laten. Het minder vanuit stedelijk perspectief te zien. Begrijp ik de wethouder goed als ik de wethouder hoor zeggen dat het niet los van elkaar te zien is?

00:40:49

Voorzitter: Zijn er nog andere vragen naar aanleiding van de beantwoording? Nee. De wethouder.

00:40:56

Mevrouw De Wrede: Dank u wel, Voorzitter. De vraag van de VVD: wat gaan we anders doen door deze motie van de ChristenUnie? Deze motie van de ChristenUnie heeft natuurlijk een heel duidelijke signatuur om niet alleen vanuit het nutsdenken van de stad naar het platteland te kijken, maar om ook naar het landelijk gebied te kijken als een waarde an sich. Niet alleen die functionele manier van kijken die we in deze tijd vaak hanteren. Het is wel degelijk een relevante motie en een hele relevante opmerking, want het is natuurlijk een beetje de tand des tijds om vooral uit te gaan van feiten: is dit nuttig en heeft dit zin? En de zaak als iets wat waardevol an sich is te bekijken. Het rendementsdenken wat leidend is geworden in deze tijd. Deze motie van de ChristenUnie roept op om juist te kijken naar dat wat de essentie is van het landelijk gebied, zonder dat daar de nutsfactor voor de stad bij wordt betrokken. Ik vind dat een hele waardevolle toevoeging en een manier van denken die in deze Agenda Landelijk Gebied misschien onvoldoende is meegenomen. Dat is zeker relevant en iets waar we echt mee aan de slag kunnen.

00:42:38

Mevrouw De Wrede: De Stadspartij vroeg: Stichting Landelijk Gebied Haren, is dat één van de actoren waarmee u om tafel gaat? Stichting Landelijk Gebied Haren heeft natuurlijk dezelfde rechten als alle andere partijen. In die zin gaan we daarmee om tafel. Student en Stad u zei: "Wat ik wat ik u hoor zeggen is dat stad en landelijk gebied intrinsiek met elkaar verbonden zijn." In zekere zin is dat natuurlijk waar. Heel

veel dingen zijn intrinsiek met elkaar verbonden, maar afgezien daarvan is het landelijk gebied een entiteit die op zichzelf mag bestaan en op die manier beschouwd mag worden. Volgens mij heb ik nu op alle vragen antwoord gegeven.

00:43:35

Voorzitter: Ik stel voor dat we gaan stemmen. Dat hoeft alleen nog over motie onder één: Landelijk Gebied Groningen. Zijn er stemverklaringen nodig? D66.

00:43:48

Mevrouw Poelstra-Bos: Dank u wel, Voorzitter. Het is een mooi interessant stuk. Juist dat we daar wat meer als gemeente aan doen. Ondanks dat de taak bij de provincie ligt, juichen wij alleen maar toe. We kijken ook heel erg uit naar de Oral History die net door de wethouder werd aangekondigd. Ik denk dat het erg van waarde is. Daarom zullen wij deze motie graag steunen. Daarnaast kijken we uit naar de verbindende en de faciliterende rol die de gemeente kan spelen bij het nieuwe economisch perspectief voor de boeren. We denken dat daar heel veel mogelijkheden voor zijn op aan te haken. We zouden dat graag willen stimuleren bijvoorbeeld middels coöperaties. Dat zou ik nog willen meegeven om die in hun kracht te zetten.

00:44:33

Voorzitter: Andere stemverklaringen nog? Student en Stad.

00:44:36

De heer Swets: Dank, Voorzitter. Wij wilden onze stem een beetje laten afhangen van het debat van zojuist en het antwoord van de wethouder. Op basis daarvan hebben we zojuist besloten om voor te stemmen. Wel met het voordeel van de twijfel omdat het landelijk gebied een beetje een achtergestelde groep inwoners is. Tenminste wordt dat vaak gevoeld. Vandaar onze steun voor de motie.

00:45:02

Voorzitter: Anderen nog? Dan open ik de stemming over de motie. Ik sluit de stemming en de motie is aangenomen.

- [Motie n.a.v. agendapunt waterrandvilla d.d Politieke Woensdag 13 maar 2024](#)
- [M02: Geen miljonairswoningen voor de deur](#)

Voorzitter: We zijn we bij de motie over de waterrandvila onder nummer twee. Het CDA.

00:45:55

De heer De Haan: Voorzitter, de Blankehoeve hoeft haar naam niet te veranderen. Velen trapt in deze 1 aprilgrap van Sikkom. Ook in de voetbalkantine was dit zaterdag één van de gespreksonderwerpen. Ik kan de Partij voor de Dieren geruststellen: ik heb het met pijn in mijn hart voor jullie opgenomen en verteld dat een raadslid met de naam E. Zel niet heel geloofwaardig is. U denkt natuurlijk: waarom begint hij over? Vol spanning wachtte ik op 2 april op een bericht van GroenLinks, de PvdA, de SP, Partij voor de Dieren en de ChristenUnie. Het kan toch niet anders dat deze partijen in de raad niet gaan pleiten voor vier enorme villa's in plaats van negen woningen voor het middensegment? Of tiny houses. Dat alles in goed overleg met omwonenden. Helaas, het bleef stil aan de kant van de coalitie. Het bleek niet om een vroege 1 aprilgrap te gaan. Daarom is het toch nodig om deze

motie in te dienen. Wat het CDA betreft gaan we terug naar de tekentafel op zoek naar een alternatief, passend bij het huidige bestemmingsplan. Gedragen door omwonenden.

00:47:14

De heer De Haan: Zoals ik in de commissie heb aangegeven, gaat het hier onder andere om mensen die hun woning voor een oude dag tot in de puntjes hebben ontworpen en zich nu buiten hun schuld om, geconfronteerd zien worden met een inperking van hun privacy en een verminderd uitzicht. Wanneer deze motie wordt aangenomen, is het nog de vraag of hij juridisch stand zal houden. Daar ben ik eerlijk in. Wellicht dat dit straks een argument van coalitiepartijen zal zijn om tegen de motie te stemmen.

00:47:44

De heer De Haan: Echter, wanneer de motie niet wordt aangenomen, zullen we het sowieso niet weten. Dan zal er in elk geval niks veranderen. Mijn oproep aan de fracties vanuit de coalitie is om bewoners van Tersluis de ruimte en de tijd te geven om met een gedragen alternatief te komen. Lukt dat het komende jaar niet, dan kan er alsnog voor gekozen worden om deze vier villa's te bouwen. In Assen staken ze terecht de draak met Groningen: hier geen miljonairs woning, maar een droomwoning. Wat ons betreft hangt dit bord straks ook in Tersluis.

00:48:20

Voorzitter: Ik kijk naar de andere indieners of het zo voldoende is toegelicht. Partij voor het Noorden?

00:48:33

Mevrouw Bernabela: Ik kan mij helemaal vinden in de woorden van het CDA. Wat ik wil toelichten is dat het mij heel vreemd over deed komen dat er wel vier miljonairs watervilla's konden komen, maar negen woningen er niet zouden komen. Terwijl dat juist veel beter helpt om mensen aan een woning te krijgen.

00:48:58

Voorzitter: Dank u zeer. Dan zijn er vragen over de motie van de Partij van de Arbeid.

00:49:07

De heer Tjepkema: Voorzitter, volgens mij is het juist hartstikke mooi dat deze coalitie ervoor kiest om juist honderden woningen er straks bij te gaan bouwen. Betaalbare woningen voor mensen die dat echt nodig hebben. Vreemd is het om te horen dat het blijkbaar niet mogelijk moet zijn in deze gemeente om met een grotere portemonnee hier ook te kunnen wonen. Dat kan het CDA toch niet bedoelen? Wat ik mij afvraag is: dit is een kleine afwijking van het bestemmingsplan. Er is participatie toegepast. Dat is goed verlopen in die zin. We gaan straks honderden woningen bijbouwen voor betaalbare groepen. Allemaal afwijking van het bestemmingsplan. Reken maar dat er mensen zijn die daar straks bezwaar tegen aantekenen. Hoe moet ik dat zien? Gaat het CDA dan voor al onze woningbouwplannen liggen op het moment dat iemand een klein beetje tegen bestemmingsplan is en de afwijking daarvan?

00:50:00

De heer De Haan: Dat hoop ik niet via de Voorzitter. Wat ons betreft waren er betere

opties geweest en hebben de omwonenden van Tersluis betere opties aangedragen. In plaats van vier miljonairstwoningen hebben zo ideeën aangedragen om negen paalwoningen te bouwen. Iets wat veel beter zou passen binnen het huidige bestemmingsplan. Wat zal zorgen voor meer woningen. U heeft het over honderden woningen voor de middeninkomens. Wat ons betreft hadden het er ook 105 extra kunnen zijn in dit geval.

00:50:33

Voorzitter: Student en Stad.

00:50:36

De heer Swets: Dank, Voorzitter. Ik dacht dat deze motie een verlate 1 aprilgrap was. Ik ben heel benieuwd naar de uitleg van het CDA. Als het goed is, heeft de wethouder uitgebreid toegelicht in de vorige sessie dat er alternatieven zijn onderzocht. Dat die niet haalbaar bleken en dat dit het beste plan is voor dat gebied. Ik ben benieuwd hoe de heer De Haan dat uitlegt.

00:51:02

De heer De Haan: Voorzitter, zo heb ik de woorden van de wethouder niet geïnterpreteerd. Wat ons betreft zijn er zeker nog alternatieven mogelijk. Die zouden we graag onderzocht hebben.

00:51:13

Voorzitter: VVD.

00:51:16

De heer Heiner: Dank, Voorzitter. Wij zouden graag van het college willen weten of al die mogelijkheden onderzocht zijn. Of er onderzocht is of er meer dan vier woningen gerealiseerd zouden kunnen worden. Bijvoorbeeld die negen woningen. Stel, alles is onderzocht, zouden we dan nog een keer opnieuw alles moeten gaan onderzoeken? Dat kost weer tijd. Dat kost geld. Of moeten we dan door? Moeten we akkoord gaan met die vier woningen en verder naar het volgende plan? Ik ben benieuwd hoe het CDA daarnaar kijkt.

00:51:46

De heer De Haan: Ik dacht dat de vraag aan het college was, dus laten we eerst het antwoord van het college in dat opzicht afwachten.

00:51:52

Voorzitter: Nog een vraag van de Partij van de Arbeid.

00:51:58

De heer Tjepkema: Ik wil erop doorgaan. In die sessie is heel duidelijk door het college gezegd dat er van alles onderzocht is. Volgens mij kunnen we die vraag bij deze beantwoorden. Volgens mij is dat gebeurd en kwam dit als beste plan daaruit. Juist in combinatie met al die betaalbare woningen die we gaan bouwen. Hoe kijkt het CDA daarnaar? Ik proef dat het CDA graag teruggaat naar de tekentafel met de mensen die geparticipeerd hebben. Die participatie is goed verlopen. We gaan dit nog heel vaak krijgen. Ik ken het CDA als een partij die graag die woningen uit de grond gaat stampen. Die dat straks graag gaat doen als we honderden woningen nodig hebben. Hoe gaan we ermee om in al deze gevallen waar die participatie straks verlopen is en waar omwonenden niet helemaal blij mee zijn?

00:52:41

De heer De Haan: Voorzitter, toen we deze discussie hadden, zaten er veel omwonenden op de publieke tribune. Die kijken waarschijnlijk nu mee. Deze omwonenden hadden een ander beeld bij de participatie zoals u deze nu schetst. Die keken helemaal niet naar een per se een goed participatieproces maar ik wil wat wegblijven van die hele discussie. Wanneer is iets een goede participatie? Wanneer niet? Wat mij betreft gaat het vooral om de inhoud. Kijken we naar de negen woningen die je wellicht zou kunnen realiseren. Wat ons betreft terug naar de tekentafel. Natuurlijk wil het CDA zoveel mogelijk woningen uit de grond stampen. Het liefst hier negen in plaats van vier woningen.

00:53:21

Voorzitter: PVV.

00:53:24

Mevrouw Blauw: Dank, Voorzitter. Wij zijn mede-indieners. Ik kan me helemaal vinden in de woorden van de CDA. Deze bewoners hebben ooit een huis gekocht met het idee dat ze uitzicht zouden hebben op water. Er was toentertijd geen sprake van nieuwbouw in zichtlijnen. Dit zou openbaar groen blijven. Er is genoeg ruimte om woningen te plaatsen. Nogmaals aan het college: waarom hier? Er is geen noodzaak voor, er is geen algemeen belang gediend. Het is veel gezegd: er is amper serieus onderzoek naar alternatieven gedaan, het participatieproces rammelt en omwonenden zijn niet meegenomen. Waarom zit er zoveel ruimte in tussen wat het college zegt en wat omwonenden zeggen?

00:54:09

Voorzitter: Ik stel voor dat we voor het preadvies naar het college gaan.

00:54:16

De heer Van Niejenhuis: Dank, Voorzitter. Allereerst naar de VVD. Die vraagt: zijn de opties voldoende onderzocht? Ja, wij hebben zeker opties onderzocht. We hebben stedenbouwkundig gekeken wat passend is op deze plek. Wat architectonisch hier goed zou kunnen. We hebben gekeken waar vraag naar is vanuit de potentiële kopers. Het CDA schetst een beeld waarin de bewoners van meet af aan als één blok hebben aangegeven wat ze als alternatief op deze plek hadden gewild. Dat is niet het geval. Het is ook niet het geval dat hier oorspronkelijk alleen maar groen zou komen, zoals de PVV aangeeft.

00:54:52

De heer Van Niejenhuis: Wij hebben op deze plek als college een goed plan ontwikkeld waar interesse in is vanuit potentiële kopers. Het plan is niet alleen maar goed omdat het stedenbouwkundig klopt en omdat het architectonisch goed is, maar ook omdat het de huidige bewoners meer privacy oplevert en meer uitzicht. Daar is degelijk rekening mee gehouden in de uitwerking van deze plannen. Dat allereerst richting de VVD. Dat is al een antwoord op de motie van het CDA als preadvies: wij ontraden deze motie omdat wij vinden dat we in een goed proces een goed resultaat hebben geleverd met deze woningen. Die passen binnen de totale context van Meerstad. De mensen die hiertegen in het geweer zijn gekomen, krijgen nu ook burens. Net als heel veel mensen in Meerstad dat zullen krijgen. Wij denken dat we dat op een passende manier hebben gedaan.

00:55:44

Voorzitter: Dank u zeer. Ik denk dat de standpunten voldoende gewisseld zijn. En dat we over kunnen gaan tot stemming. Zijn er nog stemverklaringen? De VVD.

00:55:56

De heer Heiner: Wat ons betreft heeft de wethouder helder uitgelegd. Bij ons staat altijd voorop dat er zoveel mogelijk woningen gerealiseerd moeten worden. Op het moment dat alle alternatieven onderzocht zijn, kunnen we wel door blijven onderzoeken, maar daar bereik je wat ons betreft helemaal niets mee. Daarom zullen we tegen de motie stemmen.

00:56:14

Voorzitter: De Stadspartij.

00:56:20

De heer Hilboesen: Ik wil meegeven dat het verschil qua hoe het college het ziet en hoe de bewoners het zien, toch een heel groot verschil is qua participatie. We hadden echt hoopt dat we terug naar de tafel kunnen. Dat iedereen daar tevreden kan wonen.

00:56:38

Voorzitter: Student en Stad.

00:56:41

De heer Swets: Voor onze fractie is het recht op een woning zwaarder wegend dan het recht op uitzicht. We hebben deze woningen nodig voor de bouw van sociale huur elders. Daarom zullen wij tegen deze motie stemmen.

00:56:54

Voorzitter: D66.

00:57:04

De heer Lo-A-Njoe: Voorzitter, wij hebben de motie mede-ingediend. We snappen wat het college aangeeft, maar wij hadden liever gezien dat er samen met de bewoners die daar wonen, naar een oplossing zou worden gezocht. We hopen dat het nog steeds gaat gebeuren. Overigens, het gaat niet om inwoners die op een uitzicht uit zijn, zoals ik net hoor van Student en Stad. Het is niet zo dat ze niet iets in de achtertuin willen. Ze willen iets anders voor meer mensen en conform het plan wat er lag. Wij hebben moeite met de manier waarop dit proces gegaan is. Vandaar dat we mede-indienen.

00:57:49

Voorzitter: Partij voor het Noorden.

00:57:52

Mevrouw Bernabela: Bedankt, Voorzitter. Wij stemmen uiteraard ook voor. We hebben dit niet voor niks geagendeerd. Wij vinden dat iedereen prettig moet leven in onze gemeente en wij vinden inderdaad, zoals de Stadspartij al aangaf, dat het participatieproces niet goed is gegaan. Wij hopen dat er met de bewoners wordt gekeken wat er wel op die plek kan.

00:58:14

Voorzitter: Dat waren de stemverklaringen. PvdA.

00:58:18

De heer Tjepkema: Dank, Voorzitter. Wij stemmen uiteraard tegen de motie. Er ligt een zorgvuldige afweging van het college. Daar hebben we het uitgebreid over gehad. Ik wil nog wel iedereen op het hart drukken, want we gaan deze discussies vaker voeren: er gaan mensen af en toe niet blij zijn in een participatieproces. Dat betekent niet dat er niet een goed plan ligt, maar dat betekent dat er een goede afweging gemaakt is. Dat andere belangen, bijvoorbeeld het huisvestingsbelang, hier vooropgaan.

00:58:45

Voorzitter: SP.

00:58:47

De heer De Waard: Dank, Voorzitter. Ik was bang dat we het debat van laatst over gingen doen. Gelukkig is dat allemaal meegevallen en daarom ga ik iets doen wat ik niet iedere dag doe. Dat is namelijk dat ik mij aansluit bij de stemverklaring van Student en Stad.

00:59:10

Voorzitter: Verder nog stemverklaringen? GroenLinks.

00:59:14

Mevrouw Hillekens: Dank. Wij zien hier een weloverwogen afweging met een goed participatieproces waarin misschien niet iedereen tevreden is met de uitkomst. Dat is misschien kenmerkend voor participatieprocessen waar je een grotere belangenafweging wilt maken. Het lijkt me goed dat we dat in deze raad zouden blijven doen. Dus tegen de motie.

00:59:35

Voorzitter: Verder niet meer? Dan open ik de stemming. Ik sluit de stemming en constateer dat de motie is verworpen.

- [Motie Queer Year en Roze Zaterdag](#)
- [M05: Alle Kleuren van de Regenboog](#)

Voorzitter: Dan zijn we bij de motie Queer Year en Roze Zaterdag. Die is ingediend door een aantal partijen. Ik kijk naar de woordvoering.

01:00:52

De heer Lo-A-Njoe: Voorzitter, D66 wil dat in Groningen iedereen vrij van zorgen zichzelf kan zijn. Voor veel leden van de regenbooggemeenschap is er echter nog een flinke weg te gaan. We blijven ons daarom voortdurend inzetten voor acceptatie en veiligheid van de regenbooggemeenschap hier in Groningen en daarbuiten. Op initiatief van Student en Stad en Partij voor de Dieren vond op 3 oktober 2023 een gesprek plaats waarop in gesprek gegaan kon worden met inwoners behorend tot de regenbooggemeenschap.

01:01:24

De heer Lo-A-Njoe: Tijdens een constructieve avond met bijzonder waardevolle gesprekken kwamen er een hele hoop mooie ideeën op tafel. Vanuit die energie is onze zeer gewaardeerde woordvoerder Vincent Boswijk samen met collega's van Student en Stad en GroenLinks aan de slag gegaan met een groep inwoners van onze gemeente. De inbreng van deze progressieve samenwerking samen met

inwoners wordt nu geconcretiseerd in een initiatiefvoorstel. Een initiatiefvoorstel dat wij binnenkort samen met Student en Stad en GroenLinks in deze raad zullen indienen.

01:01:52

De heer Lo-A-Njoe: De bij het voorstel betrokken inwoners willen we hartelijk bedanken voor hun tijd en hun enthousiasme om met ons mee te denken over dit belangrijke thema. Geachte leden van de raad, toch dienen we vandaag een motie in. Alle kleuren van de regenboog is de titel. Dat doen we niet alleen als een voorproefje op het initiatiefvoorstel. We doen dat met de reden die aansluit op de actualiteit. Die vraagt om een besluit vandaag in deze raad. Indien u namelijk als raad vandaag deze motie in meerderheid steunt, zorgt er namelijk voor dat we nog voor Roze Zaterdag in ons straatbeeld de ondertekening van het regenboog akkoord onderstrepen. We doen dit door het plaatsen van regenboogbankjes gekoppeld aan verhalen. Dat is wat de indienende partijen juist nu meer dan gepast vinden.

01:02:35

De heer Lo-A-Njoe: Immers, we vieren dit jaar Queer Year. Met als hoogtepunt op 22 juni: Roze Zaterdag. Daar mogen we oprecht trots op zijn. Laten we dat vooral zichtbaar maken in ons straatbeeld. Ik roep alle partijen die het Regenboogakkoord hebben ondertekend om deze regenboogmotie te ondersteunen. Dank u wel.

01:02:58

Voorzitter: De heer De Haan, CDA.

01:03:02

De heer De Haan: Ten eerste hebben wij het Regenboogakkoord vol overtuiging getekend en staan wij achter de regenbooggemeenschap. Volgens mij hoeft dat niet automatisch te betekenen dat je het met elke motie eens bent. Ik heb wat vragen en op basis daarvan kunnen we kijken of we voor of tegen zijn. Ik vroeg me af: die regenboogbankjes zijn dat nieuwe bankjes die geplaatst worden? Blijven die daar voor altijd staan? Of zijn dat huidige bankjes die in de regenboogkleuren gespoten worden? Mijn tweede vraag is iets principiëler van aard. Wij vragen ons af of je gemeentelijke bankjes moet inzetten voor goede statements. Waar trek je volgens D66 hier de lijn? Moeten er bijvoorbeeld straks ook bankjes komen tegen antisemitisme, femicide of de strijd die Oekraïne voert tegen Rusland? Dit is natuurlijk geen uitputtende lijst van problemen, maar de vraag hierachter lijkt me duidelijk.

01:04:00

De heer Lo-A-Njoe: Ik zie de voorstellen van het CDA op het gebied van deze uitingen graag tegemoet. Het zijn allemaal goede doelen, denk ik. We gebruiken onze openbare ruimte om ons te uiten voor expressie. Dat doen we met kunst, met een regenboogzebra en in dit geval stellen wij inderdaad voor om dat met regenboogbankjes te doen. Om terug te komen op uw eerste vraag: het idee is inderdaad dat het permanente bankjes zijn. Er zal een wandelroute langs die bankjes gaan die gekoppeld is aan verhalen. Het is blijvend nodig om dat zichtbaar te maken. Het is aan u natuurlijk de afweging of dat voldoende is om de motie te ondersteunen. Maar ja, dat klopt.

01:04:44

Voorzitter: Een aanvullende vraag van het CDA.

01:04:50

De heer De Haan: Dan zou het een lastige discussie kunnen worden. Ik snap het doel en ik sta helemaal achter het feit dat dat dit nog steeds een probleem is. Dat is verschrikkelijk, maar dan kunnen we hier wekelijks een discussie krijgen: moeten de bankjes in Vinkhuizen dat soort bankjes worden? Ik vind het sowieso jammer dat dit alleen over de binnenstad gaat. Ik vraag me af of we echt onze gemeentelijke bankjes op deze manier een punt van politiek moeten maken.

01:05:22

De heer Lo-A-Njoe: Goed dat de heer De Haan zichzelf die vraag stelt. Ik hoor niet echt een vraag. Overigens is het niet de bedoeling om dat alleen in de binnenstad te doen. Er wordt ook een bankje voorgesteld op een locatie in Ten Boer. Het gaat niet alleen daar om, maar volgens mij is dat wel een voldoende reactie.

01:05:37

Voorzitter: Stadspartij.

01:05:42

De heer Sijbolts: Dank u, Voorzitter. Ik kan mij in grote lijnen aansluiten bij de vragen die de heer De Haan heeft gesteld. Dat heb ik in het presidium geuit: mijn zorgen over de manier waarop wij nu deze dingen proberen te wijzigen, in te voeren. Wij hebben hier als raad een aantal afspraken met elkaar en die hebben we januari herbevestigd. Ik ga het nu niet over de inhoud hebben van de moties, maar ik vind het heel ongemakkelijk om op deze manier te kiezen voor een grote financiële uitgave. Ik weet niet wat dat is, want die staat niet in de motie. Er wordt van mijn fractie wel gevraagd om daar een besluit over te nemen. Het is een principiële discussie, maar voor sommige mensen misschien een emotionele discussie.

01:06:21

De heer Sijbolts: Ik vind het heel vervelend dat wij niet op een juiste manier die zaken tegen elkaar kunnen afwegen. Dat wij daar ook niet fatsoenlijk met elkaar een debat over kunnen voeren. Daarover hebben wij in deze raad afspraken gemaakt. Dat moet mij van het hart dat u mijn fractie en andere fracties wederom confronteert met een werkwijze die wij niet met elkaar hebben afgesproken. Daar hebben we echt heel erg veel moeite mee, want wij willen graag inhoudelijk met elkaar goed over deze zaken spreken. Zeker waar het gaat om discriminatie en uitsluiting. Daar moeten wij als raad ons zelf niet in tekort doen en daar fatsoenlijk met elkaar over in gesprek gaan. Ik vind dat u door het indienen van deze motie de raad zo'n gesprek onthoudt.

01:07:03

De heer Sijbolts: Ik begrijp dat. We hebben elkaar daar over gesproken. We hebben er in het presidium over gesproken, dus ik wil dat gesprek hier niet opnieuw doen. Ik heb de heer Sijbolts uitgelegd dat de reden dat we dit nu naar voren brengen in de motie, is dat als we dat nu doen, dan kunnen wij er samen voor zorgen dat voordat we Roze Zaterdag hier vieren met elkaar, dit zichtbaar gerealiseerd is. Dat is de reden dat het van belang is om dat vandaag met elkaar vast te stellen. Dat is de reden dat we dat op die manier doen. De andere voorstellen, die hebben we netjes in

initiatiefvoorstel gebundeld waar u vooraf naar kunt kijken, waar u andere onderbouwingen kunt vinden. Wij hebben dit in nauw overleg met de ambtelijke organisatie gedaan om te kijken: waar kan het, hoe kan het? Dat soort zaken zijn allemaal gedaan met het idee van: dat kan in een initiatiefvoorstel. Willen we dit voor Roze Zaterdag voor elkaar krijgen als Groningen, een dag waar we trots op zijn, dan is dit de manier om dat te doen.

01:08:03

Voorzitter: De heer Sijbolts.

01:08:05

De heer Sijbolts: Dank u wel, Voorzitter, als ik de heer Lo-a-Njoe goed beluister, weet hij al wat de kosten zijn en of dit mogelijk is. Ik begrijp dat dat door de ambtelijke organisatie uitvoerig is uitgezocht. Dan had u volgens mij ook bij het politieke vragenuur deze vragen kunnen stellen en had volgens mij de wethouder of het college prima een toezegging kunnen doen. Dan hadden we het geregeld en hadden we het er nu niet over moeten hebben.

01:08:35

De heer Lo-A-Njoe: Dat geeft een suggestie aan hoe dat had gekund. Dat had wellicht gekund, maar we hebben het nu op deze manier gedaan. Ik neem uw kritiek mij ter harte. Het blijft even goed voor ons dat deze motie wat ons betreft belangrijk is om vandaag in stemming te brengen, zodat we dit kunnen regelen voor Roze Zaterdag.

01:08:54

Voorzitter: VVD.

01:08:57

Mevrouw Jacobs: Dank u wel, Voorzitter. Wij hebben vol enthousiasme het Regenboogakkoord getekend. Wat ons betreft is iedereen, of je nu Lhbtq+, hetero of alleen bent, even lief. Dat is wat ons betreft niet het punt van discussie. Ik steun een beetje het ongemakkelijke gevoel wat de fractie van de Stadspartij verwoordt. Mijn conclusie is: omdat u zelf te laat bent, doen we nu een voorstel wat niet volgens ons past. U had het natuurlijk in december kunnen doen. Dan had u een brief kunnen doen. Dat is in ieder geval de constatering.

01:09:39

Mevrouw Jacobs: Ik heb een aantal vragen die mijn fractie bezighoudt. De eerste vraag was: is het een bankje wat er nu is? Is het een definitief bankje? U heeft u aangegeven dat dat zo is. Mijn vraag is: om hoeveel bankjes gaat het? Als er twaalf bankjes zijn, zijn het dan twaalf bankjes bij elkaar? Of heeft iemand die niet op een regenboogbankje wil zitten de ruimte om ergens anders te gaan zitten?

01:10:09

Mevrouw Jacobs: Een ander punt wat ik denk ik heel belangrijk vind: we willen een soort van de bankjes vernoemen naar een persoon. Als wij de straatnamencommissie hebben, gaan we daar altijd heel zorgvuldig mee om. Eigenlijk moet je dood zijn voordat je een straat naar je genoemd krijgt, want dan weten we dat je van onbesproken gedrag bent. Ik vind dat we dit nu op een hele grote snelheid doen. Dat we dat zorgvuldige traject doorlopen. Mijn fractie heeft erg veel moeite met het vernoemen van een Groninger naar het bankje als we daar niet

een zorgvuldig proces over voeren. Heeft u daarover nagedacht en kunt u ons meenemen dat het een zorgvuldig proces is en wie ervoor in aanmerking komen om een regenboogbankje te krijgen. Tot zover.

01:10:58

De heer Lo-A-Njoe: Een goede vraag, Voorzitter. Het gaat er veel meer om dat deze bankjes een symbool zijn van inclusie en acceptatie. Het helpt naar ons idee dat daar verhalen aan gekoppeld zijn. Die verhalen hoeven niet tot in de lengte van dagen aan dat bankje te zijn. Het bankje wordt niet vernoemd. Ik denk dat dat bij straten anders gaat. Wat mij betreft is dat iets wat voor nadere invulling besproken zou kunnen worden. Het gaat in eerste instantie om die bankjes. Het idee van onze inwoners die hierbij betrokken zijn, is: koppel dat aan verhalen, want dan wordt het zichtbaar voor mensen waar dit over gaat. In die zin heeft het wat ons betreft een andere status dan het vernoemen van straten of pleinen.

01:11:44

Voorzitter: We beginnen heel erg in de uitvoering te komen. Dat moeten we niet doen. Laten we niet op alle details gaan komen.

01:12:02

Mevrouw Jacobs: Ik zou graag een antwoord willen hebben van het college op de door mij gestelde vraag hoe we dat voor ons zien. Zou u dat mee kunnen nemen?

01:12:11

Voorzitter: Dank u zeer. PVV had nog een vraag.

01:12:17

Mevrouw Blauw: Kun je een stemverklaring doen?

01:12:21

Voorzitter: Dat kan ook in een stemverklaring. Student en Stad is een van de mede-indieners. Meneer Swets heeft een korte aanvulling.

01:12:39

De heer Swets: Voorzitter, ik denk dat het goed is om te benoemen dat deze motie, maar ook het uiteindelijke voorstel waar we mee zullen komen voor de veiligheid en acceptatie van de regenbooggemeenschap in Groningen, niet een voorstel of een plan is wat door politieke partijen is gecreëerd. Maar echt in samenwerking met inwoners, met een groep enthousiastelingen waarmee we gedachtes hebben uitgewerkt tot concrete plannen. Dit onderdeel van dat plan kan inderdaad niet wachten vanwege Roze Zaterdag. Vandaar dat we deze motie vreemd nu indienen.

01:13:13

De heer Swets: Deze bankjes vertellen de verhalen van Groningse inwoners behorend tot de regenbooggemeenschap in de hoop om zo aan te zetten tot nadenken en uiteindelijk tot een gesprek. Dat we nader tot elkaar komen als inwoners. Ik denk dat het een heel mooi doel is. Dat wil ik kort toegelicht hebben. Nog voor de duidelijkheid voor een paar andere partijen: het gaat om een bedrag van ongeveer 650 euro per bankje. Het idee is zeven tot tien bankjes in totaal. Dan heeft u een goed overzicht van de kosten waar u mee instemt. Dank u.

01:13:45

Voorzitter: Dan stel ik voor dat we naar de maidenspeech gaan van de heer Lagestee, GroenLinks.

01:14:07

De heer Lagestee: Dank u wel, Voorzitter. Na iets meer dan vier jaar in en om mijn fractie te hebben gewerkt, is deze mijlpaal mij eindelijk gegund: een maidenspeech. Het is een kunst: speeches. Zo is het een kans om jezelf een plek te geven om via het kleine persoonlijke naar een breder onderwerp onderdeel te worden van een groter geheel om een bijdrage te leveren. In mijn geval is dat de motie die hier voor de raad ligt om regenboogbankjes te realiseren. In een bredere zin gaat het over vrijheid, inclusiviteit en het niet vergeten wat er voor ons kwam. Deze bankjes dienen namelijk niet als een eenmalige thematische aankleding voor een evenement, maar een blijvende uiting dat Groningen een plek is waar je mag zijn wie je bent. In die zin zijn deze bankjes niet slechts een teken van het inclusieve Groningen van vandaag, maar een overwinning op een tijd waarin je niet kon zijn wie je bent of vinden wat je vond. Het is een bescheiden baken voor een streven naar betere dagen. Dat is dat je als je lang gelopen hebt en je voeten wilt laten rusten, je de kans hebt om te gaan zitten en horen of lezen over mensen die voor je zijn gekomen en in wiens voetsporen je wellicht hebt gelopen.

01:15:45

De heer Lagestee: De voetsporen die ik hier vandaag volg, zijn die van mijn twee oma's. Allereerst moet ik denken aan mijn oma Lagestee. Ze werd in 1918 geboren als Dorothea Luts in het toen nog Duitse Königsberg. Als jonge vrouw werkte ze tijdens de oorlog in de Duitse diplomatedienst als secretaresse tot ze dat niet meer mocht doen. Ze had te veel en te vocaal kritiek op het naziregime. Ze moest terug naar Duitsland om nabij Berlijn tijdens de slotdagen van de oorlog dwangarbeid te verrichten in de munitiefabriek. Dezelfde fabriek waar mijn opa aan het werk was gezet na een half jaar als politiek gevangene te hebben doorgebracht in concentratiekampen Sachsenhausen.

01:16:24

De heer Lagestee: Ik ontdekte laatst een interview van mijn oma in een krant uit 1963 waarin ze vertelde over haar tijd in Litouwen rond de uitbraak van de oorlog. En de Russische spionnen die haar daar dag in dag uit schaduwden. Het is een verhaal waar je een dramaserie over zou kunnen produceren. Toch is dat niet een deel van het verhaal waar ik het vaakst aan terugdenk. Het is namelijk het stuk na het verhaal over de oorlogsjaren. De interviewer schrijft over hoe mijn opa tijdens het gesprek naar huis belt. Mijn oma heeft opgenomen en de volgende boodschap, overigens de enige woorden die ik ooit van mijn opa heb gelezen, doorgegeven voor het interview: 'Denk eraan het politiek getij kan keren en we hebben geen zin om nog eens in een kamp terecht te komen.' Het is een duidelijke boodschap. Wat we koesteren en voor lief nemen is niet vanzelfsprekend. Betere dagen zijn geen garantie. Voor bepaalde dingen moet je blijven vechten. Dat zal ik doen. Dat heeft mijn oma ook gedaan. Al deed ze dat niet helemaal op het smaakje waar ik voor zou kiezen. In 1967 richtte ze namelijk in het Brabantse Oosterhout de lokale afdeling van de VVD op. Het zijn dus politieke voetsporen die ik volg. Dat in Groningen: de stad waar zoveel voetstappen van mijn andere oma gezet zijn.

01:17:50

De heer Lagestee: Zij woonde als kind aan de Oosterweg en de Korreweg. Haar ouders trouwden in Oosterkerk en ze ging naar de naastgelegen school met de Bijbel. Hoewel ze een flink merendeel van de rest van haar leven buiten Groningen zou wonen, heeft het haar nooit losgelaten. Ik denk dat wij dat hier allemaal wel snappen. Het zorgde voor ons in ieder geval voor een hele waardevolle dynamiek. Ik was immers het enige kleinkind dat naar Groningen verhuisde. Onze gesprekken gingen altijd wel even over deze stad. Ze kon de hele kaart van de stad inkleuren met verhalen. In elke straat leek wel een verhaal van haar te liggen. Er woonde een vriendinnetje in die buurt en ze wandelde vaak langs die vijver. Of er zat een heerlijke bakker op die hoek.

01:18:32

De heer Lagestee: Tijdens haar laatste bezoek aan Groningen ooit stonden we boven op het Forum. Ze vond het prachtig. Ik was inmiddels al betrokken in de politiek. Voor elke richting die zij aanwees en kon vertellen over wat er vroeger was, kon ik haar vertellen over wat we daar voor de toekomst gingen doen. Over deze kleurrijke aanwinst aan het straatbeeld kan ik haar niet meer vertellen, maar het zijn deze voetsporen van mijn beide oma's die mij hier vandaag met dit verhaal plaatsen. Zo heeft iedereen hier wel iets uit hun verleden, wat diegene hier brengt en motiveert om een bijdrage te leveren. Zich in te zetten voor een betere morgen.

01:19:08

De heer Lagestee: Ik geloof in betere dagen. Dat wil ik vandaag uitdragen. Daar is deze motie een onderdeel van. Met een handvol regenboogbankjes kunnen we namelijk laten zien, door mensen een kans te geven te gaan zitten, welke duisternis we hebben overwonnen. Dat Groningen vooruitloopt en dat je op de rest van je wandeling de voetsporen kunt maken naar die betere dagen. Dank u wel.

01:19:39

Voorzitter: Prachtig. Dank je wel. Zullen we overgaan naar preadvies van de kant van het college?

01:20:18

Mevrouw Molema: Dank u wel. As iemand zegt: wat een sympathieke motie, dan weet je dat het wordt gezegd omdat het een overbodige motie is. Dit is natuurlijk een ongelooflijke sympathieke motie. Ik snap de opmerkingen en de vragen die daarover gesteld zijn. Ik kan wat zeggen over de kosten en over de uitvoering, want er is inderdaad al veel contact geweest met de ambtelijke organisatie over deze motie. Om te beginnen met het advies: het is oordeel raad. Als we kijken naar de kosten: het beeld van ongeveer 750 euro per bankje, klopt. Dat kan uit de diversiteitsbegroting, maar dan is het deel wat onvoorzien is, het beperkte activiteitenbudget wat erin zit, is gewoon op. Ik wil wel dat de raad zich realiseert dat op het moment dat er het komende jaar een keer een extra vraag komt, dat daar in ieder geval geen ruimte voor is. De dekking is passend. Ik wil wel een winstwaarschuwing afgeven, want wij zullen er alles aan doen om dit voor Roze Zaterdag te realiseren. Alleen het daadwerkelijk mogelijk maken dat er overal een QR-code op zit met een persoonlijk verhaal bij alle bankjes en daar op een goede manier de filmpjes bij maken, dat zal echt een hele opgave zijn. Dat kan ik u niet garanderen. Behalve dat we ons daarvoor inspannen. De Roze stadswandeling was

in 2011 al een idee om op te pakken. Daar past dat heel erg mooi in. Als de raad deze motie aanneemt, zullen wij als college het met veel plezier uitvoeren. Het is wel goed om te melden, want ik hoor iemand die wat angst had dat we onze spiksplinternieuwe bank op de Grote Markt een ander kleurtje gingen geven. Het is echt bedoeld, in ieder geval zo interpreteren wij de uitvoering, dat het voor bestaande bankjes is die aan vervanging toe zijn. Dan ga ik nog een heel praktisch uitvoerbaar ding meegeven: onze huidige bankjes hebben vijf plankjes en er moeten zes kleurtjes op. Dat zal een mooie uitdaging worden in de uitvoering. We gaan ons best daarvoor doen om dat mogelijk te maken. Dat was hem.

01:22:26

Voorzitter: Ik vind het fantastisch. We gaan naar de stemverklaringen. Het CDA heeft een stemverklaring?

01:22:48

De heer De Haan: Voorzitter, ik vind het jammer dat mijn fractie nu genoodzaakt is om tegen dit voorstel te stemmen. Ondanks dat wij de regenbooggemeenschap van harte ondersteunen. Dat wij het Regenboogakkoord ondertekenen en dat we echt het doel snappen die achter deze motie zit. Wat ik het college graag nog had willen vragen: wat is nu het idee? Wanneer krijgt een bepaald doel een bankje? Straks hebben we bankjes voor dat en bankjes voor dit. Wat ons betreft komen die FC Groningen bankjes die FC Groningen zelf wil gaan plaatsen er zo snel mogelijk. Maar op het gebied van gemeentelijke eigendommen, gemeentelijke bankjes, zouden we wat ons betreft voorzichtig moeten zijn en daar toch wat langer met elkaar over na moeten denken hoe we dat zouden willen vormgeven. Die mogelijkheid hebben we vandaag niet gehad. Dat vindt mijn fractie jammer. Dus wij zullen tegen dit deze motie stemmen ondanks dat we de regenbooggemeenschap van harte ondersteunen.

01:23:51

Voorzitter: Dank u zeer. De Stadspartij.

01:23:54

De heer Sijbolts: Dank u wel, Voorzitter. Wij staan nog steeds achter de ondertekening van onze fractie van het Regenboogakkoord uit 2022. Ons inzetten voor een diverse en inclusieve gemeente waar iedereen zichzelf kan zijn. De Stadspartij spreekt zich uit tegen alle vormen van discriminatie, lastigvallen, sissen bedreigen of geweldplegingen op basis van geloof, seksuele oriëntatie, afkomst of welke grond dan ook. Wij staan voor een gemeente die zichtbaarheid en inclusiviteit bevordert, onder meer door het ondersteunen van evenementen. Roze Zaterdag op 22 juni is daar een voorbeeld van. Hoorstel om circa tien tot twaalf bankjes in en rondom de binnenstad te promoveren tot regenboogbankjes en door hierop een regenboogmotief toe te passen, gaat wat ons betreft een stapje te ver. Mijn fractie vraagt zich af of verdere exclusie leidt tot meer inclusie. Dit en de eerder gemaakte procedurele punten maakt dat wij tegen deze motie stemmen.

01:24:56

Voorzitter: VVD.

01:24:58

Mevrouw Jacobs: Mijn fractie kan zich aansluiten bij de stemverklaring van de

Stadspartij. Wij willen daar graag aan toevoegen dat wij het jammer vinden dat we op een avond in april onze totale vrije ruimte van het diversiteitsbudget zonder fatsoenlijk debat direct opmaken. Dat is voor ons een extra reden, naast de woorden zoals de Stadspartij heeft gezegd, om helaas tegen deze motie te stemmen. Terwijl wij inclusie heel belangrijk vinden en wat ons betreft er plek is voor iedereen.

01:25:28

Voorzitter: ChristenUnie.

01:25:33

De heer Rebergen: Dank u wel, Voorzitter. We zijn voor een diverse en inclusieve gemeente. We willen ons daarvoor inzetten. Als kleurrijke bankjes met persoonlijke verhalen kunnen bijdragen aan acceptatie, dan zullen we dat van harte steunen.

01:25:47

Voorzitter: PVV.

01:25:50

Mevrouw Blauw: Wij zijn tegen deze motie. Los van Roze Zaterdag, want dat vinden wij goed om te doen en leuk. Maar dit schiet zijn doel voorbij. Ook qua kosten van belastinggeld. Wanneer is het genoeg? Dit draagt niet bij aan veiligheid en inclusiviteit. Het roept meer verwijdering en ergernis op de regenboogbeweging dan acceptatie. Gezien alle problemen die we hebben, moeten we ons belastinggeld uitgeven aan zinnigere dingen.

01:26:18

Voorzitter: SP.

01:26:20

Mevrouw Mertens: Dank u wel. Helaas geloven wij niet dat dit soort initiatieven helpen om uitsluiting en discriminatie tegen te gaan. Daarom zijn we benieuwd naar het aankomende initiatiefvoorstel en de hierin beschreven bredere plannen omtrent diversiteit. Omdat de vraag van dit idee uit de regenbooggemeenschap zelf komt en dit op zich een sympathiek idee is, zullen wij toch voor de motie stemmen. Met de kanttekening dat dit uit het potje van diversiteit komt en we ervoor moeten waken dat dit niet ten koste gaat van andere projecten die daadwerkelijk emancipatie bevorderen. Dank je wel.

01:26:50

Voorzitter: Dank. Dat zijn de stemverklaringen. Partij van de Arbeid.

01:26:57

De heer Scoop: Mijn fractie zal voor deze motie stemmen. We zijn blij met de motie en we zijn het met andere partijen eens dat we een bredere discussie moeten voeren. Wat ons betreft gaan we de komende tijd daarover in discussie met elkaar.

01:27:10

Voorzitter: Dank. Dan stel ik voor dat de andere kwesties die in de zijlijn aan de orde zijn gekomen bij het initiatiefvoorstel worden betrokken. Wellicht dat de initiatiefnemers zelf de discussie gehoord hebbende daarop kunnen ingaan. Bijvoorbeeld de vraag van het CDA. Ik open de stemming over deze motie. Ik sluit de stemming. De motie is aangenomen.

- *Motie n.a.v. collegebrief evaluatie venstertijdengebied & implementatie zero-emissiezone*
- *M06: Lokale ontheffing voor de Groningse markt*

Voorzitter: Dan hebben we nog één motie vreemd aan de orde van de dag. Dat gaat over de lokale ontheffing voor de Groningse markt. Wie mag ik daar het woord over geven? CDA.

01:28:07

Mevrouw Armut: Dank, Voorzitter. De toekomstige invoering van de zero-emissiezone heeft een hoop losgemaakt, zowel landelijk als lokaal. Groningen heeft de keuze gemaakt om voor de troepen uit te willen lopen, maar het lijkt allemaal niet zo makkelijk. Het is niet voor niks dat er vanuit landelijk al een hele lange lijst met uitzonderingen is gekomen. Helaas mist in deze lijst een groep, namelijk de marktkooplui van Groningen. Zij maken zich grote zorgen over wat de invoering van zero-emissie gaat betekenen voor hun onderneming. Veel marktkraamhouders hebben karren die zwaar zijn en hebben een forse wagen nodig om deze vooruit te trekken. Dit gaat in het geval van de marktkooplui om slechts enkele honderden meters. Ze rijden geen rondjes met hun dieselwagens door de binnenstad, maar om deze enkele honderden meters in de toekomst te mogen afleggen wil het college dat het elektrisch gebeurt. Helaas betekent dit voor veel ondernemers een grote en vaak nog onbereikbare investering. Al zouden ze nog zo graag willen. Het kan niet zo zijn dat wij onze markt opzadelen met regels waar ze nauwelijks aan kunnen voldoen. Wij willen dat ze extra tijd krijgen om mee te komen in deze transitie en we willen dat de onduidelijkheid hierover stopt. Als we willen dat markt blijven bestaan en we willen dat ondernemers weten waar ze aan toe zijn, geven we ze een lokale ontheffing vandaar deze motie.

01:29:19

Voorzitter: Ik kijk eerst naar de indieners. Voldoende toegelicht zo? Partij voor het Noorden.

01:29:28

De heer Van der Laan: Voorzitter, we beogen vooral met deze motie de ondernemers meer tijd te geven. Gezien de enorme kosten die gepaard gaan met elektrische vrachtauto's. Want daar hebben we het feitelijk over.

01:29:45

De heer Rebergen: We hebben heel duidelijk een termijn eraan gesteld, want ook wij zien wel in dat je toe moet naar een zero-emissie binnenstad. Daar staan we op zich achter. Geef ze alsjeblieft meer tijd. We weten dat er nu gesprekken gevoerd worden, maar dan nog steeds blijven het enorme investeringen die niet binnen nu en een jaar gemaakt kunnen worden. Voor zover ons bekend is er nog geen enkele ondernemer met een elektrische vrachtauto. Die investering is te groot, Voorzitter.

01:30:15

Voorzitter: VVD, één van de indieners.

01:30:17

Mevrouw Jacobs: Dank u wel, Voorzitter. We hebben zonet een gloedvol betoog gehad over lokale ondernemers die gesteund zouden moeten worden. Dit is nu juist een voorbeeld. Wat ons betreft is dit de tijd om juist de lokale marktondernemers te

steunen en ze niet wederom de rug toe te draaien en eenzijdig dit soort onmogelijk te nemen maatregelen op te leggen. Ga nu alsjeblieft achter ondernemers staan en met ondernemers praten: hoe we dat kunnen doen? Hoe kunnen we onze binnenstad levendig maken? Hoe kunnen we onze ondernemers hier houden? Zoals de fractie van het CDA al zei: het gaat niet om vrachtauto's die hier urenlang stilstaan. Wat mijn fractie betreft draait u met deze manier de markt om en dat kan wat ons betreft niet de bedoeling zijn.

01:31:03

Voorzitter: De Stadspartij, ook indiener.

01:31:06

Mevrouw Sloot: Voorzitter, ik sluit me natuurlijk aan bij alle voorgaande sprekers. Aangezien wij samen deze motie mede-indienen. Mijn partij wil daarbij toevoegen dat de wethouder tijdens de bespreking zeer luid en duidelijk meerdere keren heeft aangegeven dat hij geen enkele chaos verwacht als het gaat om administratief, communicatief met al de uitzonderingen die we al hebben. Wat dat betreft kan deze er dus bij. Deze is echt nodig. Dank u wel.

01:31:37

Voorzitter: Dan is er een vraag van de Partij van de Arbeid.

01:31:40

De heer Van Veen: Dank u wel voor het woord, Voorzitter. De markt in Groningen is echt een van de mooiste van Nederland. Volgens mij zijn we het daar met zijn allen over eens. Dat bleek uit de meningsvormende sessie die we erover hadden. Het belang wordt volgens mij breed gedragen in de raad en bij het college, dat de markt blijft bestaan. Dat we er echt niet met zero-emissie ervoor gaan zorgen dat die markt verloren gaat. Het verbaast me van de indiende partijen als ik hun betogen hoor, want ze gaan er consequent op in dat ze zeggen: gaan nu in gesprek met die ondernemers. Dat gebeurt op dit moment. Het is gezegd in die sessie. Er is duidelijk gemaakt dat de gemeente en de marktkeuplui op dit moment goede gesprekken met elkaar hebben met de intentie om tot een goede oplossing te komen. Ik snap niet hoe de indienende partijen enerzijds kunnen zeggen: ga in gesprek met die ondernemers en tegelijkertijd kunnen zeggen: wij gaan nu precies beslissen wat de oplossing van die gesprekken moet zijn. Dat is mijn vraag: hoe die twee met elkaar te rijmen zijn.

01:32:33

Voorzitter: Daar krijgt u antwoord op van CDA.

01:32:36

Mevrouw Armut: Voorzitter, soms vraag ik mij af of deze coalitie denk dat ondernemers niks beters te doen hebben dan constant in gesprek gaan met deze gemeente over weer een nieuw plan. Dan is het reclamebelasting, dan is het het standplaatsenbeleid, dan is het betaald parkeren. Nu is het de zero-emissiezone. We zijn toch niet in de raad gaan zitten om een soort praatclubje te worden? Wij kunnen nu als raad de zorgen wegnemen van die ondernemers. De zorgen die overduidelijk leven. Dan is het heel makkelijk om vanuit stadhuis te zeggen: we gaan in gesprek en dan komt het wel goed. We kunnen nu toch het heft in eigen handen nemen en zorgen dat die zorgen weg worden genomen door ze een lokale ontheffing te geven? Waarom doet de Partij van de Arbeid dat niet?

01:33:14

Voorzitter: U krijgt een antwoord van de VVD.

01:33:18

Mevrouw Jacobs: Wat mijn fractie heel erg verbaast, Voorzitter, is dat wat de Partij van de Arbeid betreft, wij noemen dat socialistische participatie en dat is: wij gaan in gesprek om u te vertellen hoe het moet. Wat ons betreft is een goed gesprek: hoe gaan we het doen? Uw wethouder heeft het zelf gezegd in een interview: "We gaan met de markt in gesprek, maar de zero-emissiezone komt er." Dat is niet wat mijn fractie verstaat onder een goed gesprek met ondernemers. Dat is: We leggen u uit wat u moet doen. Dat is wat wij zo heel erg vinden wat op deze manier gebeurt. Dat is de ondernemers de rug toekeren. Alsjeblieft, stop ermee.

01:33:55

De heer Van Veen: Dank voor het woord. Voorzitter. Het is echt niet zo dat deze gesprekken eeuwig doorgaan, zoals het CDA dat lijkt te schetsen. Het is niet dat Groningen erin vooroploopt. We zijn een van de negenentwintig gemeenten die dit doet. De rest voert op 1 januari in en wij zitten daar bewust een paar maanden achter. Zodat eventuele kinderziekten nog weggenomen kunnen worden. Het is niet zo dat we hier eeuwig mee doorgaan met die gesprekken voerden. Die voeren we nu. Dat duurt een paar maanden en dan is het klaar. Dus laten we die gesprekken de kans geven.

01:34:23

Voorzitter: U heeft een reactie van mevrouw Sloot.

01:34:28

Mevrouw Sloot: Voorzitter, dank u wel. Het verbaast mij dat er al jaren met de ondernemers wordt gesproken en we dat moeten laten voortduren. Terwijl er net bij het vorige onderwerp in deze vergadering zowel door coalitie, raadsleden als door wethouders wordt gezegd: we moeten er maar aan wennen dat participatie niet altijd betekent dat lukt wat we willen. Het gaat hier om een grote groep hele belangrijke ondernemers. Ziet de PvdA echt niet dat de tijd van praten klaar is en dat we nu als raad deze mensen moeten helpen?

01:35:01

Voorzitter: Nee, dat ziet de PvdA niet, omdat die gesprekken pas net begonnen zijn. Stel, we hadden hier over vijf of over drie maanden gezeten en de conclusie was geweest: we komen er niet uit. Dan kunnen we opnieuw het gesprek gaan voeren. Dan kunnen we op dit soort oplossingen na gaan denken. Daar zijn we gewoon simpelweg nog niet. In dat opzicht is deze motie in mijn ogen voorbarig.

01:35:21

Voorzitter: De ChristenUnie.

01:35:26

De heer Dwarshuis: Voorzitter, mijn fractie wil zich verzetten tegen het frame wat er nu gecreëerd wordt dat wij niet met marktkeoplui zouden meedenken. Dat we eeuwig moeten doorpraten en een ontheffing moeten verlenen om van het gedoe af te zijn. Dat wordt een beetje gesteld door een aantal partijen hier. Volgens mij hebben we in de commissie duidelijk met elkaar gedebatteerd. Heeft het college duidelijk toegezegd dat er nog hobbels op de weg zijn. Dat de gesprekken met ondernemers

lopen over haalbaar is en er eventueel naar een ontheffing gekeken kan worden. Wat mijn fractie betreft is deze motie veel te vroeg aan de orde.

01:36:06

Voorzitter: Partij voor het Noorden.

01:36:09

De heer Van der Laan: Is de ChristenUnie zich ervan bewust dat het gaat om een tijdelijke ontheffing voor vijf jaar voor enorme investeringen? Heeft de ChristenUnie enig idee wat een elektrische vrachtauto kost?

01:36:22

De heer Dwarshuis: Dank u, Voorzitter. Ik heb het betoog van de heer Van der Laan goed gehoord. Daar ben ik het mee eens. Dat zijn dure vrachtauto's. Ik heb volgens mij de wethouder niet horen zeggen dat hij dat niet zo ziet. Hij heeft gezegd: "Ik ben nog in gesprek met die ondernemers over hoe we het gaan doen. Hoe we het kunnen doen." Het doel is een emissievrije binnenstad. Volgens mij zijn de meeste partijen daar helemaal niet op tegen. We gaan kijken hoe we dat stap voor stap doen met die marktondernemers. Om nu aan de voorkant hier uit het stadhuis alvast een vaste ontheffing te regelen, vind ik veel te vroeg.

01:37:01

Voorzitter: GroenLinks.

01:37:04

De heer Van de Vendel: Ik had nog een vraag aan de indienende partijen. Vanaf het moment dat er maanden terug commotie is ontstaan over de zero-emissiezone op de markt, hebben alle betrokken wethouders zich, en ook alle politieke partijen, sterk uitgesproken voor het belang van de markt voor Groningen. Het belang wat wij zien van de markt en de waarde die we eraan hechten. Hebben jullie als indienende partij er helemaal geen vertrouwen in dat het college de gesprekken die ze gaat voeren tot een goed einde gaat komen? Dat het college erop stuurt om de markt kapot te maken? Is dat jullie aanname?

01:37:41

Voorzitter: CDA.

01:37:42

Mevrouw Armut: Voorzitter, dat heb ik net al gezegd. Er wordt hier heel makkelijk vanuit het stadhuis gezegd: "We gaan met ze in gesprek en dan komt het allemaal goed." Je kunt aan de voorkant al zorgen dat deze zorgen niet constant bij ondernemers ontstaan. Dat is er wat er steeds gebeurt. Dan heb ik een vraag, want die mocht ik net steeds niet stellen: wat is de gewenste oplossing voor GroenLinks? Is dat daadwerkelijk zorgen voor een oplossing voor elke kraam?

01:38:06

Mevrouw Armut: Wat het CDA betreft en volgens mij wat de indienende fracties betreft, is elke kraam die door dit beleid verdwijnt er één te veel. Als wij dat willen voorkomen, is het het makkelijkste en het beste om een lokale ontheffing te regelen voor deze marktkooplieden. Is dat iets wat GroenLinks met ons deelt? Of maakt het GroenLinks niet uit als er een paar kramen verdwijnen?

01:38:31

De heer Van de Vendel: Ik heb nooit gezegd dat het een goed idee lijkt dat er kramen verdwijnen. Het maakt ons zeker uit als er kramen zouden verdwijnen hierdoor. Dat is absoluut niet wat we willen. Wat wij willen is dat de wethouder met alle marktcooplui en de andere ambulante handel zoekt naar de meest geschikte oplossing. Want er heeft niemand gevraagd om een klimaatcrisis en dergelijke. Het overgaan naar een zero-emissie samenleving is van belang voor al onze toekomst. Ook die van de markt. Ik denk dat daarin met wederzijdse respect gezocht moet worden naar een oplossing waarbij we beide dingen kunnen behalen. Ik denk dat het zeer zeker mogelijk is en ik acht het college daarin zeer capabel om dat te bereiken. De marktcooplui en andere mensen van de ambulante handel acht ik capabel om dit doel te bereiken.

01:39:19

Voorzitter: Nu gaan we naar het college, want anders gaan we een commissievergadering doen en daar zitten we niet voor. Het college.

01:39:30

Voorzitter: Dank u wel, Voorzitter. Laat ik beginnen om te zeggen dat de markt voor het college erg waardevol is. De mooiste markt van Nederland, hoor ik hier zeggen. In ieder geval van Noord-Nederland. Die stelling durf ik wel aan. Een belangrijke economische magneet waar handelaren en onze bevolking bij elkaar komen om daar spullen te kopen op een manier die supertof is. Het gaat niet alleen om de markt, het gaat over de hele ambulante handel. Tot en met de oliebollenkraam aan toe. Daarover voeren we het gesprek. Enerzijds wil ik u herinneren aan het raadsbesluit 2021 om die zero-emissiezone in te voeren.

01:40:06

De heer Broeksma: Als de VVD mij kwalijk neemt dat ik vorige week zeg dat de zero-emissiezone er komt: wij voeren daarmee een raadsbesluit uit. Ik neem aan dat u het college niet kwalijk neemt dat wij raadsbesluiten uitvoeren. Als u dat wel vindt, dan hoor ik het. Wij voeren dat raadsbesluit uit. We hebben de plicht om dat op een zorgvuldige wijze te doen. Dat doen we. Daarover zijn we in gesprek zonder die uitkomst van het gesprek al vast te leggen. Het zou raar zijn als je in gesprek gaat om dat op zo'n manier te doen.

01:40:39

De heer Broeksma: Overigens vallen veel marktwagens al onder de standaard ontheffingsregeling zoals die er zijn. We zoeken nette oplossingen voor de rest. Die overgangsregeling of de lokale regeling is er nog niet. Die conceptregeling is in juli. Die gaat dan de inspraak in zodat de zienswijzen mogelijk zijn. Er is nog geen regeling. Daarover zijn we in gesprek: hoe moet die regeling eruitzien? Wat is reëel en wat is met inachtneming van het raadsbesluit zoals dat genomen is? Eerst dat gesprek, dan de inspraak en uiteindelijk stellen we een regeling vast. Dat lijkt mij een netjes proces. Als het anders moet, hoor ik het wel.

01:41:21

De heer Broeksma: De motie ziet op een uitkomst van die gesprekken. Ziet toe op een element van die conceptregeling die nog niet is. De hele inspraak van die conceptregeling voordat de definitieve regeling er is. Eigenlijk zegt de motie: sla dat

maar over. Voor dit element weten wij het al. Dit moet de uitkomst zijn. Dat is wat het college betreft geen goede insteek voor een gesprek. We ontraden de motie.

01:41:47

De heer Broeksma: Dank u zeer. Dat gezegd zijnde stel ik voor dat we stemverklaring opnemen indien daar behoefte aan is. De standpunten zijn helder en u bent in de gelegenheid om daar verder over te praten. Onder inachtneming van de uitkomsten van het gesprek. Zijn er stemverklaringen? D66.

01:42:07

Mevrouw Poelstra-Bos: Dank u, Voorzitter. Wij steunen de plannen voor de Groningse zero-emissiezone omdat we het belangrijk vinden dat we samen toewerken naar een gemeente met overal schone lucht. Het is goed dat we volgend jaar gaan beginnen stap voor stap minder facile brandstoffen te verbranden. En minder fijnstof in hoeven te ademen. Het is natuurlijk heel belangrijk dat er ontheffingen zijn. Daar wordt hard aan gewerkt voor wie het nog niet mogelijk is om een voertuig te vervangen. We vinden de motie nu wat te vroeg. We willen het college de tijd geven om de gesprekken te blijven voeren met de marktondernemers om er samen uit te komen. Het staat buiten kijf dat de markt wel voort moet blijven bestaan. Ik geloof dat het college daar hard aan werkt. We willen graag op de hoogte blijven van de voortgang van de gesprekken met de ondernemers.

01:42:56

Voorzitter: Andere stemverklaringen? SP.

01:43:02

De heer Brandenburg: Dank, Voorzitter. Wij waren toen die zero-emissiezone werd ingevoerd, daar niet zo'n grote voorstander van. Wat mij betreft krijgt elke bijstandsmoeder met een tweedehands snorscooter vrijstelling om in de binnenstad te kunnen komen. Zij hebben geen klankbordgroep. De mensen die nu op de markt werken, hebben wel een klankbordgroep. Zij zijn met de gemeente in overleg voor passende maatregelen. Wat ons betreft is deze motie daarom veel te vroeg en wachten we de uitkomst van die klankbordgroep af en zien we dan verder. We stemmen nu tegen.

01:43:35

Voorzitter: Student en Stad.

01:43:38

De heer Van Schagen: Dank u wel, Voorzitter. Wij zijn het zeker eens met dat de markt niet mag verdwijnen. Ik sluit me aan bij wat de PvdA net zei. De gesprekken zijn nog bezig en het concept ontheffingenbeleid is er pas in juli. Wij wachten dit graag af en omdat de wethouder het net heeft ontraden. Wij maken ons bijvoorbeeld zorgen om de botenwagens die straks niet de binnenstad in mogen. Daar is het gesprek ook nog gaande. We zouden dat graag afwachten en dan spreken we elkaar in juli. Ik zou graag tussentijds willen horen hoe deze gesprekken gaan.

01:44:25

Voorzitter: Anderen nog? Nee. Dan stel ik voor dat we gaan stemmen. Ik open de stemming. De motie is verworpen.

9. Sluiting

Voorzitter: Dat gezegd hebbende, sluit ik de vergadering. Iedereen wel thuis.